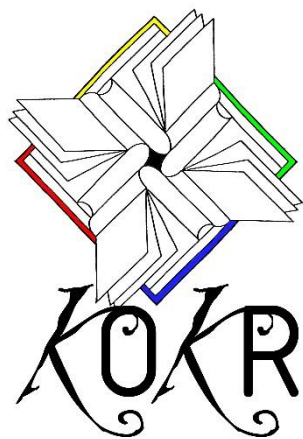

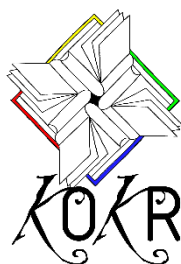
LETNO POROČILO

2020

Koroška osrednja knjižnica
dr. Franca Sušnika
Ravne na Koroškem

Ime knjižnice: **Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika, Ravne na Koroškem**

Sedež: **Na gradu 1, 2390 Ravne na Koroškem**

Skrajšano ime knjižnice: Koroška osrednja knjižnica (KOK)

Oddelek za otroke in mladino: Pionirska knjižnica Leopolda Suhodolčana (PKLS)

ID za DDV: **75081814**

Matična številka: **5052866000**

TRR: **01303-6030373968** odprt pri UJP

Tel.: 02 870 54 20 – izposoja

Tel.: 02 870 54 24 – direktorica

Tel.: 02 870 54 22 – računovodstvo

Fax: 02 870 54 30

<http://www.rav.sik.si>

knjiznica@rav.sik.si

Ustanovitelji:

- Občina Ravne na Koroškem
- Občina Prevalje
- Občina Mežica
- Občina Črna na Koroškem

Organi KOK:

- direktorica: **mag. Irena Oder** (1. 4. 2017, petletni mandat)
- Svet zavoda: Urška Vezonik (predsednica), Mojca Šipek, Barbara Žvirc, Anika Popič, Draga Mori, Irma Makuc, Mojca Petrič, Petra Kunc, Darja Molnar.
- Strokovni svet: mag. Matic Neudauer (predsednik), Simona Šuler Pandev (namestnica predsednika), Lidija Štruc, Simona Grabner, Simona Vončina.

Kazalo

I	Uvod	5			
II	Pravno-formalni vidik	8			
III	Knjižnična mreža	10			
	1 Krajevne knjižnice, izposojevališča in Bukvarna Ajta	10			
	2 Delovni čas knjižnice, krajevnih knjižnic, izposojevališč in Bukvarne Ajta	10			
IV	Izvajanje dejavnosti javne knjižnične službe	11			
V	Kadri	11			
VI	Knjižnica v številkah	12			
VII	Projekti	13			
	1 Čebela bere med	13			
	2 Restavriranje Žegarjevega Antikrista	13			
VIII	Oddelek za nabavo in obdelavo knjižničnega gradiva	14			
	1 Knjižnična zbirka	14			
	1.1 Dopolnjevanje knjižnične zbirke v letu 2020 ..	14			
	1.2 Prirast gradiva 2020 v celoti	15			
	2 Nakup knjižničnega gradiva 2020	16			
	2.1 Vsebinska obrazložitev, utemeljitev in doseženi cilji	16			
	2.2 Razmerja naslovov	17			
	2.3 Nakup po vrsti gradiva	17			
	3 Uveljavljanje enake dostopnosti knjižničnega gradiva	17			
	3.1 Razporeditev gradiva, kupljenega v letu 2020 v mreži Koroške osrednje knjižnice	17			
	4 Nakup za zamejce	17			
	5 Nabava in obdelava domoznanskega gradiva	18			
	5.1 Prirast gradiva	18			
	6 Retrospektivni vnos gradiva /elektronski katalog ...	18			
	7 Preusmerjanje gradiva	18			
	8 Izločanje knjižničnega gradiva in odpis	18			
	8.1 Odpisano gradivo	18			
	8.2 Gradivo smo podarili	18			
	9 Katalog Cobib.si	19			
	10 Zaščita in varovanje gradiva	19			
	11 ZBIRKA – stanje 31. 12. 2020	19			
	11.1 Zbirka	19			
	11.2 Zbirka po krajevnih knjižnicah in izposojevališčih	19			
IX	Oddelek izposoje	20			
	1 Izposoja	20			
	1.1 Izposoja domoznanskega gradiva	20			
	1.2 Izposoja elektronskih knjig na daljavo	20			
	1.3 Medknjižnična izposoja	20			
	1.4 Podaljšanje	21			
	1.5 Rezervacije in naročila	21			
	2 Članstvo	21			
	3 Odprtost	21			
	4 Obisk in informacije	22			
	4.1 Uporaba čitalnic in svetovnega spleta	22			
	4.2 Informacije	22			
	4.3 Spletna stran in družbena omrežja	22			
	5 Elektronski viri	22			
	5.1 Uporaba podatkovnih zbirk, dostopnih na daljavo, ki jih knjižnica gradi sama	22			
	5.2 Uporaba biografskih podatkovnih zbirk, ki jih knjižnica gradi sama	23			
	5.3 Uporaba storitve dostopa na daljavo	23			
	5.4 Uporaba podatkovnih zbirk	23			
	6 Oddelek za odrasle	23			
	6.1 Dejavnost	24			
	6.1 Prireditve in razstave	26			
	7 Delo z mladimi bralci	27			
	7.1 Pravljične ure z ustvarjalnimi delavnicami	27			
	7.2 Otroške lutkovne, dramske in glasbene predstave	27			
	7.3 Bibliopedagoške ure in vodeni ogledi	27			
	7.4 Predšolska bralna značka Petra Nosa	27			
	7.5 Poletnice	27			
	7.6 Grajski »žaklčki«	27			
	7.7 Razstave	28			
	7.1 Razstavniki	28			
	7.2 Knjižna uganka	28			
	7.3 Rastem s knjigo	28			
	7.4 Ustvarjalne delavnice za mlade	28			

7.5	Moja naj knjiga.....	28	2.4	Skupne storitve in projekti slovenskih območnih knjižnic.....	35
7.6	Bodi kul, beri ful - branje za mlade	28	2.5	Knjižnične storitve za posebne skupine uporabnikov na območju	36
X	Knjižnične dejavnost na obmejnih območjih	29	2.6	Področje razvojnih potreb glede informacijske tehnologije na območju	36
1	Zagotavljanje dostopnosti knjižničnega gradiva in storitev za Slovence v zamejstvu	29	2.7	Promocija območnosti in storitev območne knjižnice.....	36
1.1	Potujoča knjižnica	29	3	Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva	37
1.2	Bralno tekmovalstvo Berimo z Rovko Črkolovko.....	29	3.1	Obrazi slovenskih pokrajin (Koroški biografski leksikon), v elektronski obliki od 1999	37
2	Bralna kultura ter informacijsko opismenjevanje za Slovence v zamejstvu	29	3.2	Koroška lokalna bibliografija in osebne bibliografije	37
2.1	Bralna značka za odrasle »Korošci pa bukve beremo«.....	29	3.3	Razstave in prireditve.....	37
2.2	Pravljичne urice z Dragano in Dadijem	30	3.4	Domoznanski projekti	39
2.3	Bralna značka Malček bralček.....	30	3.5	Rokopisi.....	39
2.4	Moja družina bere.....	30	3.6	Zaščita dragocenega gradiva	39
3	Aktivno strokovno sodelovanje za dejavnost knjižnice na obmejnih območjih	30	3.7	Publiciranje in promocija zbirk.....	40
3.1	Medknjižnična izposoja.....	30	3.8	Digitalizacija dragocenega gradiva iz posebnih zbirk (www.dlib.si, www.kamra.si).....	40
3.2	Dostop do e-virov	31	4	Usmerjanje izločenega knjižničnega gradiva s svojega območja	43
3.3	Glasno branje	31	5	Nacionalna koordinacija NUK in sodelovanje z drugimi OOK	44
XI	Bukvarna Ajta	32	5.1	Delovne skupine.....	44
XII	Osrednja območna knjižnica.....	33	5.2	Izobraževanje	44
1	Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij (območna zbirka) ..	33	XIII	Finančno poslovanje knjižnice	45
1.1	Nakup za območno zbirko	33	1	Realizacija vseh prihodkov in odhodkov na dan 31. 12. 2020	46
1.2	Brezplačna medknjižnična izposoja za uporabnika (MKI) in članstvo	33	2	Pojasnila računovodskih izkazov za leto 2020	51
2	Strokovna pomoč knjižnicam na območju (svetovalno delo)	34	2.1	Izkaz prihodkov in odhodkov	51
2.1	Strokovno sodelovanje splošnih knjižnic na območju	34	2.2	Pojasnila k bilanci stanja za leto 2020	54
2.2	Strokovna pomoč knjižnicam na območju	34			
2.3	Skupni projekti s splošnimi knjižnicami na območju	34			

I Uvod

Dokument o vsebinskem in finančnem poslovanju Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika v letu 2020 je zapis najpomembnejših vsebinskih in finančnih poudarkov delovanja Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika. Leto 2020 bo, ne samo v Koroški osrednji knjižnici, ampak lahko rečemo, da kar po celem svetu, zapisano kot leto, ki je bilo zelo nestabilno, nepredvidljivo in je zahtevalo dnevne prilagoditve in spremembe, saj smo vse od 13. marca delovali pod posebnimi pogoji epidemije koronavirusa. Zato so običajne primerjave s preteklimi leti skorajda nemogoče in neprimerne. Res pa je, da se uspešnost delovanja našega javnega zavoda in še posebej vodje ocenjuje na podlagi številčnih kazalnikov, določenih v Pravilniku o merilih za ugotavljanje redne delovne uspešnosti direktorjev pravnih oseb javnega prava s področja kulture.

S pomočjo motiviranega kolektiva, ki je v času epidemije vseskozi deloval brez dveh sodelavk, prav tako je bilo nekaj bolniških in preventivnih izolacij, ocenjujem, da smo vendarle delovali uspešno, zelo hitro smo poiskali druge poti do uporabnikov in tudi pri prireditvah smo upoštevali dejstvo, da če obiskovalci ne morejo do nas, bomo mi prišli do njih. Oglašali smo se preko našega Facebook profila, naše spletne strani, del dogodkov je bil viden na Youtubeu. Sodelavke so tako pripravljale pravljíčne ure, raziskovalne in ustvarjalne delavnice, predstavitve knjig, tematske pogovore, predstavitve zanimivih domačinov, obiskovalce smo vabili na virtualne sprehode po naših grajskih prostorih, jih seznanjali z dragocenostmi ...

Tudi nabava knjižničnega gradiva s sredstvi Ministrstva za kulturo je bila negotova vse do jeseni, ko smo kljub odločbi in pogodbi sredstva za nakup klasičnega knjižničnega gradiva prejeli šele sredi oktobra. To je za delo v nabavi pomenilo velik pritisk ob koncu leta, a kljub vsemu ugotavljamo, da je nakup, ki je za leto 2020 znašal 6735 enot knjižničnega gradiva, za 6 % večji od leta poprej.

Finančno poročilo pokaže, da presežek prihodkov nad odhodki za izvajanje javne službe KOK v letu 2020 znaša 19.415,91 evrov.

Občine ustanoviteljice, razen ene občine, ki je za nakup gradiva namenila 50 % potrebnih sredstev glede na standarde in normative, so prispevale 100 % sredstev za nakup gradiva. Po zagotovitvi odgovornih pričakujemo, da se bo v letu 2021 tudi ta občina v odstotku pridružila ostalim trem. Izposoja

»klasičnega« gradiva je zaradi omejenega delovanja brezstične izposoje manjša za 29 %, saj smo 4.224 članom izposodili 183.930 enot gradiva. V letu 2020 pa se je prav zaradi omejenega dostopa kar za 382 % povečala izposoja elektronskih in zvočnih knjig. Prav tako se je povečala izposoja domoznanskega gradiva, in sicer za 65 %.

V letu 2020 je Koroško osrednjo knjižnico za izposajo, ogled ali obisk prireditve obiskalo 134.932 obiskovalce, od tega je bilo obiskovalcev spletnih dogodkov 2.792.

K dvigu bralne kulture prav gotovo pripomorejo raznovrstne dejavnosti, in med njimi tudi bralne značke. Kljub koronavirusu smo zelo uspešno zaključili sezono bralne značke za odrasle Korošci pa bukve beremo. Vedno bolj se uveljavlja tudi branje za mlade Bodi kul, beru ful, ki vključuje bralce med 13. in 18. letom, saj so se branju pridružili tudi zamejci na avstrijskem Koroškem.

Delo z mladimi in najmlajšimi bralci je bilo zaradi epidemioloških razmer zelo omejeno, saj so bile tudi šole in vrtci zaprti dobršen del leta. Kljub vsemu smo jih nagovarjali preko raznovrstnih socialnih omrežij.

V letu 2020 smo bogatejši tudi za publikacijo sodelavk mag. Jelke Kos in Lee Vavkan Knjigarije, ki na zanimiv način in v oblikovno pestri obliki prikaže vso raznovrstno dejavnost knjižnice, ki jo prirejamo za otroke in mladino.

Knjižna paberkovanja na Ravnah in Prevaljah so od marca naprej s pomočjo elektronskih poti nagovarjala bralce s priporočili za branje.

Posebno skrb smo tudi v letu 2020 namenili storitvam za posebne skupine uporabnikov na območju. Uspešni smo bili s skupno prijavo petih Las-ov in KOK bo v naslednjih dveh letih (projekt se zaključi oktobra 2022) bogatejša za kotiček za lahko branje, grajsko kavarno ter mnoge prireditve in dogodke. Projekt z naslovom Čebela bere med je vreden okoli 107.000 evrov, 85 % ga financira evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja, 15 % pa Občina Ravne in z nekaj prireditvami tudi KOK. Kotiček za lahko branje bo vzorčni primer dostopnosti gradiva za lahko branje in to sledi naši želji, da pridobimo dodatne reference pri delu z in za uporabnike lahkega branja. Svoje izkušnje bomo kot primere dobrih praks širili med območne knjižnice, prav tako pa tudi med slovenske osrednje knjižnice. Želimo postati referenčna knjižnica za lahko branje.

Domoznanska dejavnost je bila v letu 2020 pred še posebej velikim izzivom, in sicer skupnim projektom slovenskih območnih knjižnic Obrazi slovenskih

pokrajin. Tudi v letu 2020 je bila dejavna z ustvarjanjem lokalne bibliografije Koroške. Še posebej se povečujeta povpraševanje in potreba po izdelavi osebnih bibliografij različnih avtorjev in vnos v normativno bazo CONOR.SI in bibliografske enote v vzajemno bibliografsko bazo podatkov COBIB.SI.

V letu 2020 nam je s pomočjo sredstev Ministrstva za kulturo in sodelovanjem NUK-a uspela digitalizacija časopisa Mir (1882–1920, skupaj okoli 9400 strani).

Na spletni portal Kamra, spletnem mestu, ki združuje digitalizirane domoznanske vsebine, smo v letu 2020 vnesli štiri nove koroške vsebine, in sicer o življenjski poti in literarni ustvarjalnosti Lovra Kuharja-Prežihovega Voranca, o Prežihovi bajti, 90-letnici odbojke na Ravnah in razstavo ob 70-letnici KOK Duh v času.

Razstavna dejavnost pomembno zaznamuje našo dejavnost, a v letu 2020 so se razstave večinoma prestavile na splet.

Tudi v letu 2020 se je nadaljevalo sodelovanje s študijsko knjižnico v Celovcu. Ministrstvo za kulturo je tudi za leto 2020 razpisalo poziv za program dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih področjih. Z njim podpirajo dejavnosti, ki popularizirajo branje, knjižnice in rabo ter ohranjanje slovenskega jezika na avstrijskem Koroškem. Z bralno značko Korošci pa bukve beremo dobro promoviramo kvalitetno branje v slovenskem jeziku in pripomoremo k dvigu bralne kulture, prav tako je zaživela medknjižnična izposoja. Zaradi omejitev v zvezi s koronavirusom je bilo tudi sodelovanje z zamejci v omejenem obsegu, še posebej pravljčne urice z Dragano in Dadijem.

V okviru našega dela skrbimo tudi za Bukvarno Ajta, ki pa je bila zaradi epidemije zaprta vse od 13. marca 2020.

Ob virih financiranja, ki jih za osnovno dejavnost zagotavljajo občine ustanoviteljice ter Ministrstvo za kulturo, se trudimo pridobivati dodatna sredstva s prijavi na razpise kot partner ali kot vodilni partner. V letu 2020 smo ob odobrenem projektu Čebela bere na MK naslovili še prošnjo po financiranju restavriranja Žegarjevega Antikrista. Ob koncu leta smo prejeli negativni odgovor, a z navodilom, naj se prijavimo takoj ob začetku naslednjega leta.

V nadaljevanju bo podrobnejši pregled Poročila predstavil večji del našega dela, ki smo ga v letu 2020 realizirali s 23. redno zaposlenimi (22 za nedoločen čas in ena reelekcija), od tega je Ministrstvo za kulturo financiralo delavki za posebne območne naloge. V letu 2020 so bila nadomeščanja: dve zaradi delavk na porodniškem dopustu, ena zaradi daljše bolniške.

Domovanje na gradu zahteva tudi večjo skrb za nujno investicijsko vzdrževanje, za katero sredstva prispeva Občina Ravne.

Kljub skoraj zastalemu javnemu življenju je Občini Črna na Koroškem uspel velik investicijski podvig: prenova »stare« knjižnice. Zato smo se v knjižnici v Črni avgusta preselili v drug, začasen prostor. V prenovi smo bili aktivno vpeti, saj smo svetovali tudi pri nabavi nove opreme, izvedli in organizirali obe selitvi. Veseli smo, da se bo dosedanji lokaciji s prenovi objekta povečala kvadratura in 8. februarja 2021 se je knjižnica preselila v nove in večje prostore, ki bodo v na novo pridobljenem kotičku za najmlajše omogočali tudi izvedbe dejavnosti, kot so npr. pravljčne urice.

Po tej najnovejši prenovi ugotavljamo, da vse krajevne knjižnice v mreži KOK delujejo v primernih prostorih.

Želimo pa si, da bi občine ustanoviteljice upoštevale naše predloge za nabavo in posodobitev IKT opreme po knjižnicah, saj gre razvoj te tehnologije z veliko naglico naprej.

Tudi v letu 2020 smo o svojem delu skozi celo leto poročali občinam ustanoviteljicam, svetu KOK, Ministrstvu za kulturo, strokovnemu svetu knjižnice in drugi zainteresirani javnosti. Z rednim financiranjem so občine ustanoviteljice in Ministrstvo za kulturo omogočali vso našo dejavnost in za to sodelovanje in podporo se jim zahvaljujemo.

Kljub epidemiji smo bile splošne knjižnice ene redkih kulturnih ustanov, ki smo razen v času popolnega zaprtja javnega življenja od 13. marca do 3. maja, ves čas odprte in delovale. To je od vodstva in vseh sodelavcev zahtevalo veliko inovativnosti, prilagajanja in velikokrat tudi delo pod posebnimi pogoji. Vsem se zahvaljujem za to dobro sodelovanje in skupno zavedanje, da si naši občani zaslužijo najboljše in da so tudi v oteženih razmerah lahko dobili željeno gradivo za študij, prosti čas ali pridobivanje novih znanj in veščin v procesu vseživljenjskega učenja.

S pomočjo raznovrstnih medijev smo promovirali našo pestro dejavnost. Epidemija in povečana dostopnost preko elektronskih medijev nas je opogumila, da smo morebiti kdaj celo bolj vidni na spletu kot na klasičen način, z obiskom v naših prostorih. In prav gotovo se bodo nekatere pozitivne izkušnje epidemije nadaljevale tudi po vrnitvi v »normalne« razmere.

Z zaposlenimi se skupaj trudimo za urejeno in kreativno okolje, ki, sem prepričana, omogoča vso to bogato vsebino. Za dobro sodelovanje se jim zahvaljujem in skupaj hitimo novim izzivom naproti.

Za vse in vsakogar pod enakimi pogoji želimo biti in ostati knjižnica kot vez s preteklostjo, vpeti v sedanost in s pogledom v prihodnost.

Pripravila:

mag. Irena Oder, direktorica

II Pravno-formalni vidik

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem nadaljuje delo nekdanje Študijske knjižnice, ki je bila ustanovljena 3. 3. 1949; pridružena sta ji bila Likovni salon in Delavski muzej. Njeni pobudniki in ustanovitelji so ji namenili prostore v ravenskem gradu, ki je bil tudi prvi dom Gimnazija Ravne. Študijska knjižnica se je posvetila zbiranju starejšega koroškega domoznanskega gradiva in pospeševanju knjižničarstva v koroški krajini, študentom in dijakom pa je nudila bogato študijsko literaturo in referenčno gradivo.

Skladno s spremembami v slovenskem knjižničarstvu je postopoma spreminjala način svojega poslovanja in leta 1980 prejšnje ljudske knjižnice tudi formalno povezala v enotno knjižnično ustanovo; leta 1986 jo je Kulturna skupnost Ravne na Koroškem imenovala za občinsko matično knjižnico.

Z odlokom o ustanovitvi javnega zavoda Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem (UL RS, št. 96/2002) so Občina Ravne na Koroškem, Občina Prevalje, Občina Mežica in Občina Črna na Koroškem uredile javno službo na področju knjižnične dejavnosti, status javnega zavoda, razmerja med ustanoviteljicami in javnim zavodom ter temeljna vprašanja glede organizacije, delovanja ter financiranja javnega zavoda.

Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o ustanovitvi KOK (Uradni list RS, št. 26/2014 z dne 14. 4. 2014).

Z odločbo Ministrstva za kulturo (612-16/2003-1) je KOK od leta 2003 osrednja območna knjižnica za Koroško. Po 27. členu Zakona o knjižničarstvu (UL RS, št. 87/2001) knjižnica izvaja posebne naloge, opredeljene v Pravilniku o osrednjih območnih knjižnicah (UL RS, št. 88/2003), le-te financira Ministrstvo za kulturo.

Na področju dejavnosti, ki jo izvaja kot javno službo, zavezujejo knjižnico naslednji zakoni:

Zakon o knjižničarstvu (UL RS, št. 87/2001)

Zakon o uresničevanju javnega interesa na področju kulture (UL RS, št. 96/2002, UL RS, št. 56/2008)

Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (UL RS, št. 73/2003)

Pravilnik o določanju skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (UL RS, št. 19/2003)

Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (UL RS, št. 29/2003)

Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (UL RS, št. 88/2003)

Pravilnik o vodenju evidence javnih zavodov na področju kulture (UL RS, št. 11/2003)

Pravilnik o razvidu knjižnic (UL RS, št. 105/2003)

Uredba o metodologiji za določitev osnov za izračun sredstev za izvajanje javne službe na področju kulture (UL RS, št. 100/2003)

Unesco, Manifest o splošnoizobraževalnih knjižnicah (1994)

Etični kodeks slovenskih knjižničarjev (1995)

Pravilnik o izdaji dovoljenja za vzajemno katalogizacijo (UL RS, št. 127/2004)

Pravilnik o izvajanju knjižničnega nadomestila (UL RS, št. 42/2004)

Navodilo za izločanje in odpis knjižnega gradiva (NUK)

Zakon o obveznem izvodu publikacij (UL RS, št. 69/2006)

Zakon o javnih uslužbencih (UL RS 56/2002)

Kolektivna pogodba za javni sektor (UL RS 57/2008)

Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (UL RS 95/2007)

Zakon o uravnoteženju javnih financ - ZUJF (UL RS, 40/12)

Aneks št. 12 h Kolektivni pogodbi za javni sektor (KPJS) (Uradni list RS, št. 80/18)

Narodna in univerzitetna knjižnica vodi v skladu s 33. čl. Zakona o knjižničarstvu razvid knjižnic – to je javno evidenco, v kateri se vodijo podatki o knjižnicah, ki izvajajo javno službo v Republiki Sloveniji. Na podlagi razvida izda Ministrstvo odločbo o stopnji izpolnjenih pogojev za vsako knjižnico posebej in jo oceni kot razvito, srednje razvito ali nerazvito.

Knjižnica je dolžna upoštevati še:

Zakon o delovnih razmerjih (UL RS, št. 42/2002)

Zakon o varstvu osebnih podatkov (UL RS, št. 86/2004)

Zakon o dostopu do informacij javnega značaja (UL RS, št. 24/2003)

Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje neoviranega dostopa, vstopa in uporabe objektov v javni rabi ter večstanovanjskih stavb (UL RS, št. 96/2003)

Zakon o izvrševanju proračuna RS za leto 2003 in 2004 (UL RS, št. 20/2004)

Zakon o avtorskih in sorodnih pravicah (UL RS, št. 94/2004)

Zakon o davku na dodano vrednost (UL RS, št. 97/2004)

Zakon o dohodnini (UL RS, št. 54/2004)

Zakon o sistemu plač v javnem sektorju (UL RS, št. 56/2002 in dopolnitve)

Uredba o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih dohodkov, ki se ne všttevajo v davčno osnovo (UL RS, št. 142/04, 7/05 in 60/05)

Najpomembnejši interni akti:

Pravilnik o oddaji javnih naročil male vrednosti

Pravilnik o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem

Pravilnik o delovnem času v Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem

Pravilnik o izločanju in odpisu knjižničnega gradiva

Navodila o kroženju knjigovodskih listin, Navodila za popis sredstev in obveznosti do virov sredstev

Navodilo za izločanje in odpis knjižnega gradiva

Register tveganj Koroške osrednje knjižnice

Navodila o ravnanju in ukrepih za preprečevanje trpinčenja na delovnem mestu (Mobbing) ter za odpravo njegovih posledic in ukrepe za preprečevanje drugih prepovedanih dejanj zoper zaposlene

Pravilnik o popisu blaga

Pravilnik o splošnih pogojih poslovanja KOK

Organa upravljanja knjižnice sta Svet zavoda in direktorica.

V letu 2020 se je Svet Koroške osrednje knjižnice sestel štirikrat na dopisni seji.

Strokovni svet KOK se je v letu 2020 sestel enkrat.

III Knjižnična mreža

1 Krajevne knjižnice, izposojevališča in Bukvarna Ajta

- Knjižnica Kotlje, Kotlje 3a, 2394 Kotlje
- Knjižnica Prevalje, Trg 2a, 2391 Prevalje
- Knjižnica Mežica, Trg 4. aprila 4, 2392 Mežica
- Knjižnica Žerjav, Žerjav 21, 2393 Črna na Koroškem
- Knjižnica Črna na Koroškem, Center 153, 2393 Črna na Koroškem
- Izposojevališče Leše, Leše 68a, 2391 Prevalje
- Izposojevališče Strojnska Reka, Stražišče 15, 2390 Ravne na Koroškem
- Izposojevališče Strojna, Strojna 22, 2391 Prevalje
- Izposojevališče Podpeca, Podpeca 21, 2393 Črna na Koroškem
- Bukvarna Ajta, Gledališča pot 1, 2390 Ravne na Koroškem (V stavbi kulturnega centra Ravne)

2 Delovni čas knjižnice, krajevnih knjižnic, izposojevališč in Bukvarne Ajta

KOK
Tel: 02 870 54 20
Delovni čas:
ponedeljek - petek:
8.00–19.00
sobota: 8.00–13.00
Poletni delovni čas
(julij, avgust)
torek, četrtek, petek:
8.00–15.00
ponedeljek, sredo:
10.00–18.00

Krajevna knjižnica
Kotlje
Tel: 02 821 50 83
Redni delovni čas:
ponedeljek:
11.00–13.30
četrtek: 16.00–18.30
Poletni delovni čas
(julij in avgust)
četrtek: 15.00–18.00

PKLS
Tel: 02 870 54 37
Delovni čas:
ponedeljek, torek,
četrtek, petek:
15.00–19.00
sobota: 8.00–13.00
Poletni delovni čas
(julij, avgust)
torek, četrtek, petek:
8.00–15.00
ponedeljek, sredo:
10.00–18.00
Krajevna knjižnica
Prevalje
Tel: 02 823 11 75
Redni delovni čas:
ponedeljek, sredo,
četrtek:
14.00–19.00
torek: 8.00–12.00
Poletni delovni čas
(julij in avgust)
ponedeljek, sredo:
14.00–18.00
četrtek: 10.00–14.00

Krajevna knjižnica
Mežica
Tel: 02 827 77 30
Redni delovni čas:
ponedeljek:
8.00–13.00
sreda, petek:
14.00–19.00
Poletni delovni čas
(julij in avgust)
sreda: 14.00–18.00
petek: 10.00–13.00

Krajevna knjižnica
Črna na Koroškem
Tel: 02 823 85 41
Redni delovni čas:
torek, četrtek:
13.00–19.00
Poletni delovni čas
(julij in avgust)
torek: 15.00–19.00

Izposojevališče
Strojna
Zaprta zaradi obnove
prostorov.

Izposojevališče
Podpeca
Redni delovni čas:
petek: 16.00–17.00
Poletni delovni čas
(julij in avgust)
zaprto

Krajevna knjižnica
Žerjav
Tel: 02 823 96 74
Redni delovni čas:
torek: 16.00–18.00
Poletni delovni čas
(julij in avgust)
torek: 16.00–17.00

Izposojevališče
Strojnska Reka
Redni delovni čas:
sreda: 16.00–17.00
Poletni delovni čas
(julij in avgust)
zaprto

Izposojevališče Leše
Redni delovni čas:
petek: 15.00–16.00
Poletni delovni čas
(julij in avgust)
zaprto

Bukvarna Ajta
Tel: 02 620 48 72
Redni delovni čas:
torek, četrtek:
16.00–19.00
sreda: 9.00–12.00
Poletni delovni čas
(julij in avgust)
torek, četrtek:
16.00–19.00
sreda: 9.00–12.00

V poletnem času (julij in avgust): ob sobotah in prazniku (15. avgust) zaprto.

Pravilnične ure v **PKLS**: ob sredah ob 17.00 uri.

Pred prazniki: 30. aprila in 24. decembra: 8.00–14.00, **31. december zaprto.**

IV Izvajanje dejavnosti javne knjižnične službe

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem je v letu 2020:

pridobivala, strokovno obdelala, hranila in posredovala knjižnično gradivo;

zagotavljala dostop do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij;

izdelovala knjižnične kataloge in podatkovno zbirko;

skrbela za delovanje knjižnične mreže in izposajo knjižničnega gradiva;

načrtovala in izvajala delo z mladimi in odraslimi bralci, vplivala na razvoj bralne kulture;

z organizacijo kulturnih prireditev prispevala k bogatejši kulturni ponudbi svojega kraja;

nadaljevala izgradnjo podatkovne zbirke (Koroška lokalna bibliografija);

pomagala pri koordinaciji dela Društva bibliotekarjev Koroške;

izvajala strokovno pomoč in svetovanje drugim knjižnicam na svojem območju;

sodelovala v medknjižnični izposoji;

pridobivala in izobraževala uporabnike;

skrbela za informacijsko opismenjevanje uporabnikov;

varovala knjižnično gradivo, ki je kulturni spomenik.

kot osrednja območna knjižnica je izvajala posebne naloge za območje Koroške, in sicer:

a) zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij (območna zbirka)

b) strokovna pomoč knjižnicam na območju (svetovalno delo)

c) koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva

č) usmerjanje izločenega knjižničnega gradiva s svojega območja

V Kadri

31. 12. 2020 je bilo v knjižnici za nedoločen čas zaposlenih 22 delavcev. Do 31. 12. 2020 so bili zaposleni še: ena reelekcija in tri delavke za nadomeščanje.

DELOVNO MESTO	NEDOLOČEN ČAS	DOLOČEN ČAS	NADOMEŠČANJE
bibliotekar	10		2
knjižničar	4		
knjižničar v bukvarni Ajta	1		1
manipulant	1,5		
čistilka	1,5		
hišnik	1		
računovodja	1		
informatik	1		
samostojni strokovni svetovalec	1		1
direktorica		1	
SKUPAJ:	22	1	3

VI Knjižnica v številkah

4.224 aktivnih članov

183.930 izposoj knjižničnega gradiva

122.931 obiskovalcev

227 prireditev (33 za odrasle, 184 za mlade)

6.809 podanih informacij

prirast gradiva:
6.735

skupna zbirka gradiva:
242.731

Digitalizacija

- Mir (40 letnikov, 9400 strani)

VII Projekti

1 Čebela bere med

Projekt z naslovom Čebela bere med, v katerem sodelujemo: Las Mežiške doline, Las Zgornje Savinjske in Šaleške doline, Las Raznolikost podeželja, Las Spodnje Savinjske doline ter Las Mislinjske in Dravske doline, je bil v drugo uspešen. Projekt je dvoleten in se zaključí do 30. oktobra 2022.

Koroška osrednja knjižnica bo v prvi fazi, ki se zaključí 30. septembra 2021, pridobila in opremila grajsko kavarno. Prav tako bo po smernicah in rezultatu projekta Lahko je brati opremila kotiček za lahko branje. S projektom bomo pridobili novo opremo, povečali socialno vključenost ranljivih skupin ter vseskozi skrbeli tudi za promocijo naše kulturne dediščine. Prav tako bomo z oblikovanjem ustrezne zbirke gradiv in z naborom prireditev za ozaveščanje prebivalcev vseh starosti načrtali koncept zelene knjižnice. Spremljajoče in dodatne aktivnosti bodo predavanja in delavnice na temo ekologije, naravovarstva, pomena čebel in čebelarjenja. Rezultat tega projekta bo tudi potujoča razstava o čebelah in čebelarjenju ter slikopis o čebelah. V letu 2021 bo s sredstvi tega projekta izveden en koncert manjše glasbene skupine, eno predavanje o zeliščih in medovitih rastlinah ter terenska delavnica, na kateri bomo spoznavali medovite rastline.

Želimo postati referenčna knjižnica lahkega branja, zato bo posebej urejen kotiček za prilagojeno gradivo del naše ponudbe in bo omogočal nadaljnji strokovni razvoj knjižničnih delavcev.

Skupna vrednost projekta je 107.649,51 evra; delež sofinanciranja iz evropskih skladov je 85 %. Ostalo (15 %) financira Občina Ravne na Koroškem in z nekaj prireditvami tudi KOK.

2 Restavriranje Žegarjevega Antikrista

V KOK hranimo veliko rokopisnega in drugega dragocenega gradiva, ki je nekatero zaradi že slabega stanja, ko smo ga dobili v hrambo, potrebno restavriranja. Knjižnica namenskega denarja za tovrstne strokovne posege nima. Z digitalizacijo veliko tega gradiva ohranimo tudi zato, ker ostajajo originali v varnih in primernih prostorih. V letu 2020 smo naslovili prijavo pri Ministrstvu za kulturo, in sicer bi želeli, da Arhiv Slovenije restavrira Žegarjev Antikrist iz leta 1797 in Kotnikove zapuščine. Žal smo tik pred iztekom leta dobili negativni odgovor, a s povabilom, naj se v letu 2021 spet prijavimo in upamo, da bomo v drugo uspešni.

Pripravila:

mag. Irena Oder, direktorica

VIII Oddelek za nabavo in obdelavo knjižničnega gradiva

1 Knjižnična zbirka

Temeljna naloga knjižnice je pridobivanje, strokovna obdelava, hranjenje in posredovanje gradiva, s čimer se uresničuje univerzalna demokratična dostopnost do informacij. Cilj knjižnice je pridobiti čim več novega kvalitetnega gradiva.

Nakup knjižničnega gradiva se izvaja po določenih kriterijih nabavne politike in z upoštevanjem strokovnih priporočil in standardov za splošne knjižnice.

Knjižnica ima ustrezen izbor gradiva, kadar je letni prirast sestavljen iz do 50 % strokovnega in do 50 % naslovov leposlovnega gradiva. Pri izboru se upoštevajo potrebe odraslega prebivalstva ter otrok in mladine. Slednjim naj bi knjižnica v okviru letnega prirasta namenila 30 % naslovov. Neknjižno gradivo naj bi predstavljalo 10 % prirasta.

Pri nakupu knjižničnega gradiva knjižnica upošteva veljavne Standarde za splošne knjižnice, letno evalvacijo obstoječih zbirk in njihovo uporabo, strukturo in število prebivalstva, velikost in poslanstvo knjižnice, značilne in posebne potrebe okolja, enako dostopnost za vse prebivalce, dostopnost naslovov na tržišču, informacijske, raziskovalne in kulturne potrebe okolja. Natančnejši kriteriji so opredeljeni v Dokumentu o nabavni politiki in vsakokratnem Letnem načrtu nabave gradiva; oba dokumenta sta dostopna na spletni strani knjižnice <https://www.rav.sik.si/informacije/katalog-informacij-javnega-znacaja/seznam-strateskih-in-programskih-dok>.

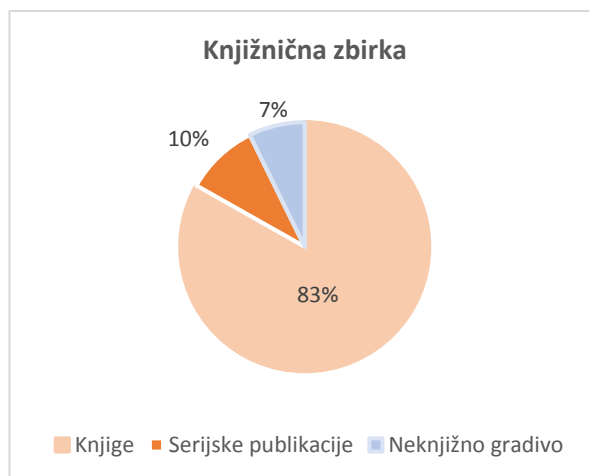
Koroška osrednja knjižnica skrbi za uveljavljanje enake dostopnosti knjižničnega gradiva za vse prebivalce na svojem območju. Pri tem upošteva delež prebivalcev in uporabnikov knjižnice, značilne potrebe določenega okolja, kvaliteto zbirke v posamezni enoti, prostorske pogoje posamezne knjižnice v lokalni mreži in obseg finančnih sredstev.

Da bi se čim bolj približali standardnim določilom zbirke glede na analizo zbirk, v posameznih enotah knjižnice težimo k izboljšanju ponudbe strokovnega knjižničnega gradiva ter neknjižnega gradiva, hkrati pa upoštevamo potrebe in želje uporabnikov oz. značilnosti posameznega okolja.

Obvezni izvod je, kot določa Zakon o obveznem izvodu publikacij, lociran v osrednji knjižnici, darovi pa so

glede na potrebe locirani v osrednji knjižnici in v krajevnih knjižnicah.

Knjižnična zaloge je dosegla **242.731** enot inventariziranega gradiva, od tega 201.910 knjig, 23.168 serijskih publikacij in 17.653 enot neknjižnega gradiva.

1.1 Dopolnjevanje knjižnične zbirke v letu 2020

V letu 2020 je knjižnica ob obveznem izvodu publikacij in darovih obnavljala in dopolnjevala knjižnično zbirko predvsem z nakupom, in sicer s sredstvi občin ustanoviteljic (Ravne na Koroškem, Prevalje, Mežica in Črna na Koroškem), Ministrstva za kulturo (v nadaljevanju MK) in lastnimi sredstvi.

Zaradi izredne situacije v zvezi s korona krizo, ki je celotno državo zajela spomladi, je Ministrstvo za kulturo, kljub odločbi in podpisani pogodbi za tekoče leto, vse do oktobra 2020 zadržalo izvrševanja proračuna in za nakup gradiva, razen za e-knjige na Biblos-u, nismo prejeli sredstev. Zato je bila nabava knjižničnega gradiva v letu 2020 zelo otežena. Nakup gradiva s sredstvi ministrstva je v polnem obsegu stekel šele sredi oktobra. Kljub temu smo nakup izpeljali po načrtu.

V letu 2020 je knjižnica pridobila 6.366 enot klasičnega gradiva, 153 novih e-knjig, 205 zvočnih knjig, 11 drugih e-virov, skupaj **6.735** enot in realizirala 106 % letnega načrta.

Pridobljeno gradivo je namenjeno za:

- spodbujanje in razvijanje branja, bralne kulture in informacijske pismenosti in projekte promocije branja (KOK uspešno izvaja projekta Predšolska bralna značka Petra Nosa in bralna značka za odrasle Korošci pa bukve beremo, mladinski projekt Bodi kul-beri ful...);

- kvalitetno ponudbo leposlovja slovenskih avtorjev, zahtevnejših prevodov in humanistike, tudi leposlovja v tujih jezikih (angleški, nemški, francoski, ruski, italijanski, španski);
- dopolnjevanje zbirke za »lahko branje«;
- dopolnjevanje posebnih zbirk;
- dopolnjevanje zbirke glede na zahteve uporabnikov in povečano povpraševanje po posameznih področjih in naslovih (rezervirano gradivo);
- zadovoljevanje potreb po izobraževanju z gradivom različnih strok, poljudnih in zahtevnejših na različnih medijih (učenje jezikov, permanentno izobraževanje, spoznavanje zgodovine, umetnosti);
- dostop do elektronskih virov informacij;
- dostop do e-knjig in zvočnih knjig;
- načrtno dopolnjevanje domoznanske zbirke;
- dopolnjevanje AV zbirke (zgoščenke in DVD-ji) s kvalitetno glasbo in filmi domačih in tujih avtorjev;
- kvalitetno ponudbo periodike v slovenskem jeziku in del v tujih jezikih;
- ponudbo gradiva, namenjenega kvalitetnemu preživljanju prostega časa (hobiji, interesne dejavnosti, osebna rast, umetnost ...);
- dopolnjevanje posebne zbirke Stripoteka.

1.2 Prirast gradiva 2020 v celoti

1.2.1 Prirast gradiva po načinu nabave

NAČIN NABAVE	GRADIVO/ŠT. ENOT
NAKUP	
MK	1.208
OBČINE	2.372
LASTNA SREDSTVA	41
NAKUP SKUPAJ	3.621
DRUGO	
OBVEZNI IZVODI	2.384
DAROV	564
ZAMENA	0
STARI FOND	155
LASTNA IZDAJA	11
DRUGO SKUPAJ	3.114
SKUPAJ	6.735

1.2.2 Prirast gradiva po vrsti gradiva in načinu nabave

Gradivo	MK	Občine	Lastna sredstva	Obvezni izvodi	Dar	Zamena	Stari fond	Lastna izdaja	Skupaj
Knjige	553	2.339	40	1.568	463	0	0	11	4.974
Serijske	260	0	0	733	75	0	6	0	1.074
Neknjižno	27	33	0	83	26	0	149	0	318
e-knjige	153	0	0	0	0	0	0	0	153
Zvočne knjige	205	0	0	0	0	0	0	0	205
e-viri	10	0	1	0	0	0	0	0	11
SKUPAJ	1.208	2.372	41	2.384	564	0	155	11	6.735

1.2.3 E-viri

V letu 2020 je knjižnica omogočala tudi dostop do 10 e-virov:

ELEKTRONSKI VIR	OPIS
EBSCOHOST	Servis, ki omogoča iskanje, pregledovanje, shranjevanje in tiskanje polnih besedil člankov z vseh znanstvenih področij (podatkovne zbirke Academic Search Elite, Business Source Premier, MasterFILEPremier, Newspaper Source in MEDLINE)
ARHIV VEČERA	Arhiv člankov Večera
TAX-FIN-LEX	Spletni portal z dokumenti iz davčnega, računovodsko-finančnega in pravnega področja, imenovan Tax-Fin-Lex (TFL)
PRESSREADER	Več kot 7.300 naslovov dnevnega časopisa in revij iz več kot 100 držav in v več kot 60 jezikih v elektronskem okolju. V slovenskem jeziku so dostopni: Večer (samo še v januarju in februarju), Dnevnik in Nedeljski dnevnik
DELO	Arhiv člankov Dela
KNJIŽNIČARSKA NOVICE	Informativni bilten, ki seznaja slovenske knjižnične delavce s tekočimi dogajanjem in novostmi v stroki
ZPS	Revija Zveze potrošnikov Slovenije - revija za potrošnike, rezultati testov izdelkov in storitev, koristne informacije in nasveti
E-FINANCE	Tiskane izdaje časopisa Finance v elektronski obliki
PRAVNA PRAKSA	Časopis za pravna vprašanja
KOROŠKA V ŠTEVILKAH	Statistični bilten A. L. P. Peca

1.2.4 Prirast gradiva 2016–2020

PRIRAST PO NAČINU DOBAVE					
	2016	2017	2018	2019	2020
NAKUP	3.319	3.403	3.499	3.491	3.621
OBVEZNI IZVODI	2.284	2.245	2.184	2.450	2.384
DAROV	627	634	500	621	564
ZAMENA	0	0	4	0	0
STARI FOND	15	43	36	562	155
LASTNA IZDAJA	-	-	-	-	11
SKUPAJ	6.245	6.325	6.223	7.124	6.735

2 Nakup knjižničnega gradiva 2020

2.1 Vsebinska obrazložitev, utemeljitev in doseženi cilji

Knjižnica je v letu 2020 načrtovala nakup v višini 3.310 izvodov klasičnega knjižničnega gradiva (brez e-knjig), realizirala pa ga je v višini 3.252 enot, kar je 98,25 %. Na prebivalca predstavlja to 0,12 enot gradiva. Povprečna cena na enoto je 24,57 EUR. Skupaj z e-knjigami, zvočnimi knjigami in drugimi e-viri pa je knjižnica kupila 3.621 enot knjižničnega gradiva.

Nakup knjižničnega gradiva smo načrtovali za 5 organizacijskih enot, za premično zbirko, s katero oskrbujemo 4 izposojevališča, in za nakup po posebnih kriterijih za zamejce (Slovenska študijska knjižnica Celovec). Nakup za organizacijske enote (krajevne knjižnice) je bil izveden po načrtu. Glede na 50 % zmanjšanje financiranja nakupa s strani Občine Črna na Koroškem je tudi nakup za krajevno knjižnico v Črni bil izveden 50 %.

Z realiziranim nakupom smo razširili, dopolnili in izboljšali ponudbo vseh vrst knjižničnega gradiva; povečali stopnjo zadovoljstva uporabnikov, obrat gradiva in obisk knjižnice, dostopnost in raznovrstnost gradiva, izboljšali kvaliteto zbirke v krajevnih knjižnicah; ohranjali kvaliteto zbirke v osrednji knjižnici; zagotovili gradivo na različnih nosilcih ter gradivo za domoznansko zbirko; dopolnjevali zbirko za uporabnike s posebnimi potrebami ter zbirko stripov v stripoteki.

Spremljali smo rezervacije posameznih naslovov in dokupili tiste, kjer je bilo rezervacij več kot pet. Druge občine ustanoviteljice so zagotovile vsa načrtovana sredstva za nakup gradiva. Za nakup je knjižnica prispevala tudi lastna sredstva v višini 2.500 EUR. Za aktualnost in fizično ohranjanje zbirke smo poskrbeli z nadomeščanjem obrabljenega ali

poškodovanega gradiva ter z novimi izdajami in naslovi.

S kupljenim knjižničnim gradivom smo naše uporabnike in širšo javnost seznanjali s seznamami na spletni strani knjižnice, literarnimi večeri oz. predstavitev knjig, v oddaji Knjižni vrtljak na Koroškem radiu, razstavami, mesečnimi prireditvami Knjižna paberkovanja in drugimi prireditvami.

2.1.1 Dosežen obseg nakupa iz sredstev občin ustanoviteljic

Nakup za leto 2020 je bil prilagojen razmeram v delu, kjer sredstva za nakup knjižničnega gradiva zagotavlja Občina Črna na Koroškem, ki je zagotovila 50 % manj sredstev. Ostale občine ustanoviteljice so za nakup knjižničnega gradiva zagotovile vsa sredstva.

Spremljali smo rezervacije posameznih naslovov in dokupili tiste, kjer je bilo rezervacij več kot pet. Prav zaradi tega je prišlo do manjšega odstopanja pri razmerju leposlovje-stroka, saj si uporabniki največkrat rezervirajo leposlovje, zato je tudi težko slediti standardom za prirast.

2.1.2 Dosežen obseg nakupa iz sredstev Ministrstva za kulturo RS

Zaradi izredne situacije v zvezi s korona krizo, ki je celotno državo zajela spomladi, je Ministrstvo za kulturo, kljub odločbi in podpisani pogodbi za tekoče leto, vse do meseca oktobra 2020 zadržalo izvrševanja proračuna in za nakup gradiva razen za e-knjige na Biblos-u nismo prejeli sredstev. Zato je nabava knjižničnega gradiva v letu 2020 bila zelo otežena. Nakup gradiva s sredstvi ministrstva je v polnem obsegu stekel šele sredi oktobra 2020. Kljub temu smo nakup izpeljali po načrtu.

Kot osrednja knjižnica s 70-letno tradicijo in mnogimi dragocenostmi v svojih posebnih zbirkah smo se razveselili nakupa dragocene knjige Janeza Vajkarda Valvasorja Opus insignium armorumque = Das Grosse Wappenbuch = Velika grbovna knjiga = Great armorial : (1687-1688) v črno usnje, z zlato obrezo vezano knjigo in knjige ARS sacra : krščanska umetnost in arhitektura od začetkov do danes ter nekaterih pravniških knjig oz. knjig s področja zakonodaje RS, ki smo jih kot osrednja knjižnica nujno potrebovali. Cena naštetega pa je daleč od povprečne.

V času, ko je bila knjižnica zaradi ukrepov vlade RS (Covid19) v pomladanskih mesecih nekaj časa zaprta, smo uporabnikom nudili dostop do e-knjig na portalu Biblos in intenzivno povečali nakup e-knjig na tem portalu. V letu 2020 smo poleg osnovnega paketa 225 naslovov kupili še 153 novih naslovov, uporabnikom pa je bilo v letu 2020 dostopnih skupaj **628 naslovov e-knjig**.

Uporabnikom smo z nakupom zvočnih e-knjig ponudnika Audibook omogočali dostop in izposajo **205 e-zvočnih knjig**.

Iz sredstev MK je knjižnica v letu 2020 kupila skupaj 840 izvodov klasičnega knjižničnega gradiva (553 izvodov knjig, 260 izvodov serijskih publikacij in 27 izvodov neknjižnega gradiva), 153 novih licenc za e-knjige v sistemu BIBLOS (uporabnikom pa je bilo na voljo skupaj 628 e-knjig) in 205 zvočnih knjig v sistemu Audibook ter 10 drugih e-virov, skupaj 1.209 enot.

2.1.3 Dosežen nakup iz lastnih sredstev

Knjižnica že nekaj let v okviru možnosti za nakup knjižničnega gradiva namenja tudi lastna sredstva. V letu 2020 smo zato namenili 2.500 EUR in poleg 40 knjig zagotovili dostop do e-vira Tax-Fin-Lex.

2.2 Razmerja naslovov

Prirast je bil dosežen v naslednjih razmerjih:

- strokovno in leposlovno gradivo: 49,20 % : 50,80 %
- razmerje med naslovi za odrasle in mladino: 67 % : 33 % v korist gradiva za mladino,
- neknjižno gradivo: 2,09 %
- serijske publikacije: 153

V razmerju z ostalimi vrstami gradiva smo načrtovali nakup nekoliko manj naslovov neknjižnega gradiva s poučno vsebino, filme in glasbo na zgoščenkah (CD in DVD), realizirali pa še v nekoliko manjšem številu, saj uporabniki vedno manj povprašujejo po tovrstnem gradivu. Nove tehnologije jim namreč omogočajo dostop do le-teh na druge načine.

2.3 Nakup po vrsti gradiva

VRSTA GRADIVA	SKUPAJ
KNJIŽNO GRADIVO	3.038
NEKNJIŽNO GRADIVO	61
SERIJSKE PUBLIKACIJE	153
E-KNJIGE	153
ZVOČNE KNJIGE	205
EVIRI	11
SKUPAJ	3.621

3 Uveljavljanje enake dostopnosti knjižničnega gradiva

Koroška osrednja knjižnica je osrednja knjižnica za 4 občine (Ravne na Koroškem, Prevalje, Mežica in Črna na Koroškem), v katerih deluje 6 organizacijskih enot (osrednja knjižnica, 5 krajevnih knjižnic: Prevalje, Mežica, Črna na Koroškem, Kotle, Žerjav) ter 4 izposojevališča (Leše, Strojnska Reka, Podpeca in Strojna).

Knjižnica skrbi za uveljavljanje enake dostopnosti knjižničnega gradiva za vse prebivalce na svojem območju. Pri tem upoštevamo delež prebivalcev in uporabnikov knjižnice, značilne potrebe določenega okolja, kvaliteto zbirke v posamezni enoti, prostorske pogoje posamezne knjižnice v lokalni mreži in obseg finančnih sredstev.

Hkrati upoštevamo potrebe in želje uporabnikov oz. značilnosti posameznega okolja. Za doseganje standardov sestave zbirk v osrednji in krajevnih knjižnicah redno izvajamo tudi odpis neaktualnega in zastarelega gradiva in če je možno tudi z nadomeščanjem gradiva.

Gradivo je v celoti obdelano v COBISS-u in locirano v osrednji knjižnici, enotah oz. krajevnih knjižnicah, izposojevališčih ter v Slovenski študijski knjižnici v Celovcu.

3.1 Razporeditev gradiva, kupljenega v letu 2020 v mreži Koroške osrednje knjižnice

Osrednja knjižnica	1.886
Knjižnica Prevalje	563
Knjižnica Mežica	345
Knjižnica Črna	252
Knjižnica Kotle	122
Knjižnica Žerjav	5
Premična zbirka	79
Skupaj	3.252

E-knjige, zvočne knjige in ostali e-viri so članom dostopni tako v osrednji knjižnici kot tudi v vseh krajevnih knjižnicah.

4 Nakup za zamejce

Knjižnica je v okviru pogodbe MK RS za nakup gradiva izvedla tudi nakup knjižničnega gradiva za potrebe sodelovanja s Slovenci v zamejstvu za Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu: 730 enot knjižnega gradiva in 14 naslovov periodike, skupaj 744 enot gradiva.

5 Nabava in obdelava domoznanskega gradiva

5.1 Prirast gradiva

V domoznanskem oddelku smo v letu 2020 pridobili, strokovno obdelali v sistemu Cobiss in dokumentirali **474** enot gradiva:

- 234 knjig z domoznansko vsebino
- 48 letnikov časopisov, časnikov
- 94 diplomskih del
- 3 magistrska dela
- 7 avdio in video gradiv
- 83 fotografij
- 5 slikovnih del Artoteka

Pridobili smo tudi 312 enot gradiva, ki smo ga evidentirali:

- 55 zvezkov*
- 2 pismi*
- 43 filatelističnih izdaj
- 212 drobnih tiskov

*skupaj 4 fascikli rokopisov

6 Retrospektivni vnos gradiva /elektronski katalog

Nadaljeval se je retrospektivni vnos gradiva v katalog, in sicer vnos starejše zaloge periodike v skladišču in starega fonda za potrebe digitalizacije.

SKUPAJ: 649 enot gradiva.

7 Preusmerjanje gradiva

Kvalitetna izgradnja in upravljanje zbirke pomeni tudi redno izločanje in preusmerjanje starejšega gradiva v skladišče. Zato smo tudi v letu 2020 iz prostega pristopa v oddelku za odrasle v skladišče preusmerjali predvsem dvojnice in manj aktualno gradivo.

8 Izločanje knjižničnega gradiva in odpis

V letu 2020 smo nadaljevali z načrtovanim odpisom knjižničnega gradiva. Pri tem smo upoštevali Pravilnik za izločanje in odpis knjižničnega gradiva NUK, Pravilnik o odpisu knjižničnega gradiva Koroške osrednje knjižnice in Normative in standarde za splošnoizobraževalne knjižnice.

Zaradi razmer in ukrepov v zvezi z epidemijo Covid 19, ko je morala biti knjižnica popolnoma zaprta ali delno odprta, smo izkoristili priložnost in v skladišču sistematično izločali zastarelo in neaktualno gradivo in

tako presegli načrtovano število odpisanega gradiva (5000 izvodov) za 58 %.

Izločili in odpisali smo **7.911** enot uničenega, poškodovanega, izgubljenega, odvečnega in zastarelega gradiva.

8.1 Odpisano gradivo

	KNJIGE	NEKNJIŽNO GRADIVO	SERIJSKE PUBL.	SKUPAJ
ODD. ZA ODRASLE	5.461	255	925	6.641
ODD. ZA MLADINO	301	65	13	379
KNJIŽNICA PREVALJE	96	207	15	318
KNJIŽNICA MEŽICA	504	3	5	512
KNJIŽNICA ČRNA	15	0	7	22
KNJIŽNICA KOTLJE	15	0	6	21
KNJIŽNICA ŽERJAV	0	0	0	0
IZPOSOJEV. LEŠE	1	0	0	1
IZPOSOJEV. STR. REKA	0	0	0	0
IZPOSOJEV. PODPECA	0	0	0	0
POTUJOČI ODD.	17	0	0	17
SKUPAJ	6.410	530	971	7.911

Seznane izločenega gradiva smo po Pravilniku za izločanje in odpis knjižničnega gradiva najprej ponudili Narodni in univerzitetni knjižnici, nato pa smo z njim samostojno razpolagali.

Z izločenimi in odpisanimi knjigami smo večinoma oskrbovali Bukvarno Ajta, kjer smo jih ponudili po simbolni ceni od 1 do 10 EUR, druge smo podarili.

8.2 Gradivo smo podarili

- OŠ Prevalje, 10 knjig
- KMKC Kompleks Ravne na Koroškem, 7 knjig
- poslovalnici Office&More in Bags&More za dobrodelno akcijo Knjiga za prijatelja, 70 knjig
- bralcem v poletni čitalnici pod magnolijo, 150 knjig
- bralni kotiček v Zdravstvenem domu Ravne na Koroškem, 30 knjig

Ostalo smo podarili Bukvarni Ciproš in Bukvarni Fajči.

9 Katalog Cobib.si

Lokalni katalog je na dan 31.12. 2020 štel **242.730** zapisov. Gradivo, ki še ni v Cobiss-u, predstavlja gradivo, za katero Cobiss še ne omogoča obdelave (rokopisno gradivo, drobni tiski...) ali pa je gradiva veliko (fotografije, razglednice) in ga še nismo vnesli v celoti.

V bibliografsko bazo podatkov COBIB.SI je 5 katalogizatorjev z licenco skupaj v letu 2020 prispevalo 1.219 lastnih zapisov (od leta 1991 je skupni prispevek 59.306 zapisov) in prevzelo 4.954 zapisov.

10 Zaščita in varovanje gradiva

Da bi gradivu podaljšali življenjsko dobo, ga zaščitimo (ovijemo) z zaščitno folijo.

V letu 2020 smo zaščitili 3.058 enot knjižnega gradiva.

Novo gradivo v prostem pristopu v osrednji knjižnici je opremljeno tudi z zaščitnimi nitkami proti kraji.

11.2 Zbirka po krajevnih knjižnicah in izposojevališčih

		ŠT. GRADIVA
KRAJEVNE KNJIŽNICE	PREVALJE	16.668
	MEŽICA	13.231
	ČRNA	9.919
	KOTLJE	6.173
	ŽERJAV	2.195
IZPOSODEVALIŠČA ¹	STROJNSKA REKA	177
	LEŠE	783
	PODPECA	299
	SKUPAJ	49.445

Pripravila:

Darja Molnar, vodja Oddelka za
nabavo in obdelavo

11 ZBIRKA – stanje 31. 12. 2020

11.1 Zbirka

ODDELEK	ŠTEVILO GRADIVA
ODDELEK ZA ODRASLE	138.360
PROSTI PRISTOP	56.550
SKLADIŠČE	81.810
POTUJOČI ODDELEK	6.908
OBDELAVA	3.012
MLADINSKI ODDELEK	23.613
ENOTE	49.445
ŠTUDIJSKI ODDELEK S POSEBNIMI ZBIRKAMI	21.393
PREŽIHOVA SOBA	209
SUHODOLČANOVA SOBA	134
KOTNIKOVA SOBA	2.644
RARITETE, BIBLIOF. IZD., MINIATURKE	1.163
STARINE	106
ARTOTEKA	710
FOTOTEKA	3.164
ZAPUŠČINA SONJE KOTNIK	78
ZAPUŠČINA JANKO MESSNER	64
DOMOZNANSKA ZBIRKA	13.121
SKUPAJ	242.731

¹ Ni všteto gradivo iz potujočega oddelka

IX Oddelek izposoje

V letu 2020 smo zaradi epidemije Covid19 in vladnih ukrepov v zvezi z epidemijo knjižnice delovale na prilagojen način.

Uporabnikom smo od meseca maja naprej omogočali brezstično izposoj knjig.

Ves čas pa smo tudi sprejemali naročila za pošiljanje gradiva po pošti.

Uporabnike smo spodbujali k uporabi e-virov in e-knjig.

Novosti v letu 2020 sta bili možnost spletnega vpisa v knjižnico in spletnega plačevanja dolgov.

V študijski knjižnici pa so uporabniki lahko po novem negotovinsko poravnali terjatve preko POS terminala.

1 Izposoja

V letu 2020 smo 4.224 članom izposodili 183.930 enot gradiva. Celotna izposoja gradiva (na dom in v čitalnico) se je v primerjavi z letom 2019 zmanjšala za 29 %.

IZPOSOJA GRADIVA						
KNJIŽNICA	NA DOM		V ČITALNICO		SKUPAJ	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
ODDELEK ZA ODRASLE	131.736	100.236	31.033	16.193	162.769	116.429
ODDELEK ZA OTROKE IN MLADINO (PKLS)	31.633	22.232	3.802	1.504	35.435	23.736
OSREDNJA KNJIŽNICA	163.369	122.468	34.835	17.697	198.204	140.165
PREVALJE	17.604	13.459	3.234	1.121	20.838	14.580
MEŽICA	17.911	12.734	2.521	1.230	20.432	13.964
ČRNA NA KOROŠKEM	8.295	6.702	973	465	9.268	7.167
KOTLJE	5.703	3.391	1.086	510	6.789	3.901
ŽERJAV	1.076	409	433	215	1.509	624
IZPOSOJEVALIŠČE LEŠE	451	239	0	0	451	239
IZPOSOJEVALIŠČE STROJNSKA REKA	869	608	0	0	869	608
IZPOSOJEVALIŠČE PODPECA	7	15	0	0	7	15
IZPOSOJEVALIŠČE STROJNA	31	0	0	0	31	0
ENOTE SKUPAJ	51.947	37.557	8.247	3.541	60.194	41.098
ELEKTRONSKE KNJIGE	553	2.667	0	0	553	2.667
MREŽA SKUPAJ	215.869	162.692	43.082	21.238	258.951	183.930

Preko knjigomata so si uporabniki izposodili 142 enot gradiva, 85 enot gradiva so vrnili. Od marca do konca leta je bil dostop do knjigomata (zaradi koronavirusa) onemogočen in si uporabniki niso mogli izposoditi gradiva ali ga vrniti.

1.1 Izposoja domoznanskega gradiva

V letu 2020 smo izposodili in podaljšali 3.943 enot domoznanskega gradiva. Na dom smo izposodili 3.602 enot gradiva ter 341 v čitalnico. Od tega je bilo 1.320 enot gradiva izposojenih v enotah, v čitalnico v enotah pa 85.

V primerjavi z lanskim letom se je izposoja domoznanskega gradiva povečala za 65 odstotkov.

1.2 Izposoja elektronskih knjig na daljavo

Bralcem omogočamo izposoj literature brez obiska v knjižnici. Za izposoj od doma potrebujemo napravo in program za branje elektronskih knjig, internetno povezavo (samo za čas izposoje e-knjig) ter avtorizacijske podatke. Spletna eKnjižnica in eKnjigarna se imenuje Biblos. V letu 2020 smo dodali tudi možnost izposoje zvočnih knjig preko mobilne aplikacije Audibook. V letu 2020 smo zabeležili 2.667 izposoj elektronskih (2.646) in zvočnih knjig (21), kar je 382 odstotkov več kot leta 2019.

Predpostavljamo, da je povečana izposoja elektronskih knjig povezana s koronavirusom in zaprtjem knjižnice, zaradi česar so uporabniki več posegali po elektronskih knjigah.

1.3 Medknjižnična izposoja

V letu 2020 smo obravnavali 254 naročil za medknjižnično izposoj, kar je 40 % manj kot leta 2019. Upad naročil za medknjižnično izposoj v letu 2020 je odraz epidemioloških razmer v državi, zaprtja knjižnic in posledično omejitev pri naročanju in pošiljanju gradiva za namene medknjižnične izposoje.

Iz drugih knjižnic smo prejeli 170 zahtevkov za izposoj gradiva, od tega smo jih realizirali 167. Prejeli smo tudi 13 naročil za nakup članka, od tega smo jih realizirali 12.

Drugim knjižnicam smo poslali 84 zahtevkov za izposoj gradiva, od tega smo prejeli 76 izvodov gradiva. Drugim

knjižnicam smo poslali 6 naročil za nakup članka, od tega jih je bilo realiziranih 5.

Tudi v letu 2020 smo našim članom omogočali brezplačno medknjižnično izposajo med knjižnicami na koroškem območju in iz Slovenske študijske knjižnice v Celovcu.

1.4 Podaljšanje

Izposojenemu gradivu je praviloma dvakrat možno podaljšati rok izposoje ustno, pisno, po telefonu, preko telefonskega odzivnika – bibliofona in po spletu.

Od vseh podaljšanj je bilo:

- V knjižnici ali po telefonu 52.852 enot gradiva.
- Preko COBISS+ in mCOBISS-a 25.387 enot gradiva.
- Preko telefonskega odzivnika – bibliofona 1.104 enot gradiva.
- Skupaj smo v letu 2020 zabeležili 79.343 podaljšanj gradiva.

1.5 Rezervacije in naročila

REZERVACIJE, NAROČILA	2018	2019	2020
REZERVACIJA NEPROSTEGA GRADIVA – KNJIŽNICA	8.102	7.835	6.147
REZERVACIJA NEPROSTEGA GRADIVA PREKO COBISS+ IN mCOBISS	4.560	4.638	3.865
REZERVACIJA PROSTEGA GRADIVA – KNJIŽNICA	3.835	3.935	6.682
REZERVACIJA PROSTEGA GRADIVA PREKO COBISS+ IN mCOBISS	9.379	9.738	11.204
PREKLICANE REZERVACIJE, DODELJENE NASLEDNJEMU ČLANU	59	51	27
SKUPAJ	25.935	26.197	27.925

V letu 2020 smo članom knjižnice rezervirali ali pripravili 27.925 enot gradiva, kar je 7 % več kot leta 2019.

2 Članstvo

V letu 2020 je 4.224 članov Koroške osrednje knjižnice v mreži vseh knjižnic opravilo vsaj eno transakcijo (obisk) v knjižnici. Izračun upošteva določeno fizično ali spletno aktivnost v knjižnici kot celoti (ne seštevka po posameznih oddelkih). Vsak član si je v povprečju izposodil 44 enot gradiva. Število aktivnih članov se nam je v primerjavi z letom 2019 zmanjšalo.

Preko spleta se je v letu 2020 v knjižnico vpisalo 132 oseb.

KATEGORIJA ČLANA	MLADINA**	ODRASLI
PREDŠOLSKI OTROCI	216	/
OSNOVNOŠOLCI	786	/
DIJAKI	/	468
ŠTUDENTI	/	417
ZAPOSLENI	/	1284
NEZAPOSLENI	/	256
UPOKOJENCI	/	607
DRUGO	/	190
SKUPAJ	1.002	3.222
SKUPAJ ČLANI	4.224	

**Izraz mladina vključuje mlade do vključno 14. leta starosti.

Prikaz števila aktivnih članov po občini prebivališča (izpostavljene so koroške občine):

1.857	občanov Občine Ravne na Koroškem
843	občanov Občine Prevalje
448	občanov Občine Mežica
349	občanov Občine Črna na Koroškem
273	občanov Občine Slovenj Gradec
234	občanov Občine Dravograd
43	občanov Občine Muta
31	občanov Občine Radlje ob Dravi
23	občanov Občine Vuzenica
15	občanov Občine Mislinja
4	občanov Občine Podvelka
1	občanov Občine Ribnica na Pohorju
103	občanov drugih slovenskih/tujih občin

3 Odprtost

Koroška osrednja knjižnica je bila v letu 2020 za uporabnike odprta 116 ur tedensko: 60 ur osrednja knjižnica, 5 ur enota Kotlje, 1 uro izposojevališče Strojnska Reka; 19 ur enota Prevalje, 1 uro izposojevališče Leše (Občina Prevalje); 15 ur enota Mežica (Občina Mežica); 12 ur enota Črna, enota Žerjav 2 uri in izposojevališče Podpeca 1 uro (Občina Črna na Koroškem). Izposojevališče Strojna (Občina Ravne na Koroškem) je bila celo leto zaradi prenove zaprta.

Manjša odprtost v letu 2020 je posledica epidemioloških razmer v državi (vse knjižnice so bile zaprte od 13. 3. 2020 do 3. 5. 2020). Ob oktobra naprej pa so bile ob ponovnem zaostrovanju ukrepov v državi zaprta izposojevališča Leše, Strojnska reka, Podpeca in Strojna.

Do letnih razlik prihaja tudi zaradi praznikov.

KNJIŽNICA	URE 2018	URE 2019	URE 2020
OSREDNJA KNJIŽNICA	2.760	2.775	2.377
PREVALJE	849	852	760
MEŽICA	656	673	580
ČRNA NA KOROŠKEM	360	348	372
KOTLJE	229,5	221,5	197,5
ŽERJAV	89	87	60
IZPOSOJEVALIŠČE LEŠE	40	38	24
IZPOSOJEVALIŠČE STROJNSKA REKA	42	40	34,5
IZPOSOJEVALIŠČE PODPECA	42	36	18
IZPOSOJEVALIŠČE STROJNA	42	4	0
ENOTE SKUPAJ	2.349,5	2.299,5	2.046
MREŽA SKUPAJ	5.109,5	5.074,5	4.423

4 Obisk in informacije

Knjižnico je v letu 2020 za potrebe izposoje, ogleda ali obiska prireditev obiskalo 134.932 obiskovalcev.

OBISK 2020	OSREDNJA KNJIŽNICA		KRAJEVNE KNJIŽNICE IN BUKVARNA AJTA	SKUPAJ
	ODDELEK ZA ODRASLE	ODDELEK ZA OTROKE IN MLADINO		
RAČUNALNIŠKA IZPOSOJA	54.656	9.631	19.301	83.588
ROČNO ŠTETJE	19.023	2.534	7.508	29.065
ČITALNICE	7.767			7.767
E-KNJIŽNICA, UVAJANJE	380			380
VODENI OGLEDI	771			160
PRIREDITVE	1.468	6.882	68	8.418
RAZSTAVE	238	1.753		1.991
SPLETNI DOGODKI	1.398	1.394		2.792
SKUPAJ				134.932

4.1 Uporaba čitalnic in svetovnega spleta

E-knjižnico (delovne postaje na računalnikih) je v letu 2020 uporabljalo 231 uporabnikov v osrednji knjižnici in 23 uporabnikov v enotah. V primerjavi z letom 2019 je uporaba računalnikov in število obiska v čitalnicah padlo zaradi epidemiološkega stanja v državi. Časopisno čitalnico je obiskalo 2.518 obiskovalcev, referenčno čitalnico 511 in študijsko čitalnico 380 obiskovalcev. Čitalniške mize med gradivom je uporabljalo 3.249 obiskovalcev. V Stripoteki smo našli 1.489 obiskovalcev. Garderobne omarice je koristilo 37 obiskovalcev.

4.2 Informacije

Uporabnikom knjižnice dajemo ustne in pisne informacije splošnega in zahtevnejšega značaja.

Domoznanskem oddelku smo zabeležili 234 analitičnih in splošnih informacij. Preko elektronske pošte smo odgovorili na 1.112 sporočil.

Zabeležili smo 176 zahtevnih informacij (svetovanje, priprava gradiva, člankov), od tega je bilo 32 zahtevkov pisnih. Splošnih informacij je bilo na oddelku za odrasle 2.954, na oddelku za otroke in mladino 483, v enotah pa 1.818.

V letu 2020 smo uporabnikom knjižnice dali 6.809 informacij.

Uporabnikom smo naredili 421 fotokopij iz gradiva, ki ga ne izposojamo na dom. Uporabniki so si natisnili 176 strani.

4.3 Spletna stran in družbena omrežja

Spletno mesto knjižnice je v letu 2020 obiskalo 38.883 obiskovalcev. Ti obiskovalci niso upoštevani v ostalih statistikah.

Na Facebook profilu smo v letu 2020 imeli 1.989 sledilcev. Na strani objavljamo večino dogodkov, ki se zgodijo v prostorih knjižnice, ter aktualna obvestila.

5 Elektronski viri

5.1 Uporaba podatkovnih zbirk, dostopnih na daljavo, ki jih knjižnica gradi sama

	Število ogledov		
	2018	2019	2020
Artoteka	1.771	314	795
Rokopisno gradivo	383	167	140
Bukvopedija	0	0	0
Foto album	95	60	53

Podatki, pridobljeni s spletne strani KOK preko Google Analytics.

5.2 Uporaba biografskih podatkovnih zbirk, ki jih knjižnica gradi sama

Koroški biografski leksikon se je junija 2020 pridružil portalu Obrazi slovenskih pokrajin.

	Število ogledov		
	2018	2019	2020
Koroški biografski leksikon*	5.234	1.266	1.193
Obrazi slovenskih pokrajin - Korošci	/	/	12.625
SKUPAJ:	/	/	13.818

*Podatki, pridobljeni s spletne strani KOK preko Google Analytics.

5.3 Uporaba storitve dostopa na daljavo

V letu 2020 smo preko spletne strani knjižnice oz. spletne povezave <https://login.eviri.ook.sik.si/login> imeli na voljo naslednje elektronske vire: PressReader, Ebscohost in Tax-Fin-Lex.

ODDALJEN DOSTOP (https://login.eviri.ook.sik.si/login)				
	izven lokacij knjižnice		iz prostorov knjižnice	
	št. prijav	št. članov	št. prijav	št. članov
2020	1100	61	46	1
2019	617	27	29	12

5.4 Uporaba podatkovnih zbirk

Knjižnica je v letu 2020 svojim uporabnikom omogočila dostop do izbranih podatkovnih zbirk, ki so bile dostopne iz knjižnice kot tudi od doma z ustrezno prijavo (uporabniško ime in geslo).

Na voljo so bile podatkovne zbirke: PressReader, Ebscohost, Tax-Fin-Lex, Večer, Delo, Finance, Pravna praksa, ZPS, Knjižničarske novice. Ponudniki na različne načine vodijo statistične podatke, zato v knjižnici zajamemo samo tiste, ki so dostopni in primerljivi.

	Tax-Fin-Lex	
	Število vpogledov	Število iskanj
2020	820	425
2019	595	141

	EBSCOhost	
	Število vpogledov	
2020	691	
2019	288	

	PressReader		
	Število odprtih člankov (Articles Opens)	Število odprtih izdaj (Issue Opens)	Število sej (Sessions – se konča po 10-tih minutah)
2020	96.893	3.550	1.872

V letu 2020 se je spremenil način beleženja analitike s strani Pressreader, tako da podatki niso primerljivi s prejšnjimi leti.

	Število prebranih člankov (Read articles)	Število prebranih izdaj (Read issues)	Število povezav (Connections – se konča po 5-tih minutah)
2019	5445	1389	1133

Podatki niso zajeti v statistiki izposoje.

6 Oddelek za odrasle

V letu 2020 so bile prireditvene dejavnosti Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika precej spremenjene in prilagojene pandemiji, ki je vplivala na dogajanje v svetu, ne le na zdravstvenem, ampak tudi na drugih področjih. Žal je bila kultura ena tistih najbolj prizadetih, katere delovanje je bilo okrnjeno, potisnjeno v kot, ponekod celo popolnoma degradirano. Kultura, kot prvobitna funkcija na seznamu pomembnosti pri obstoju človeka na prvi pogled seveda ni, je pa ena važnejših disciplin, ki človeštvu pomagajo pri ponovnem vzniku in pripomore k temu, da človek, kljub hiranju, najde pot k upanju in vnovičnemu razcvetu. V hudih krizah so se in se bodo rojevale najveličastnejše umetnosti.

V Koroški osrednji knjižnici dr. Franca Sušnika smo se trudili za obstoj kulturnih dejavnosti skozi celotno leto. Popolnega zaprtja skoraj nismo doživeli, saj smo vselej omogočali izposajo knjig in promovirali branje, kljub temu, da je bil ritem življenja precej drugačen. S pošiljanjem knjig, osebnim prevzemom in brezplačno izposajo smo neprekinjeno nadaljevali in ohranjali utrip branja na Koroškem. Takoj, ko smo lahko, pa smo, v skladu s priporočili NIJZ, zagnali našo kulturno lokomotivo in z ohranjanjem spoštljive fizične razdalje izvajali prireditve. Držali smo se vseh priporočil stroke in večinoma pripravljali prireditve na prostem, razkuževali prostore, zračili; v času, ko pa je bila epidemiološka slika najslabša, pa smo dogodke selili na splet. Spoznali smo, da na spletu dosegamo tudi tiste ranljivejšie skupine ljudi, ki zaradi različnih situacij ne morejo biti prisotni na naših prireditvah.

6.1 Dejavnost

6.1.1 Bralna značka za odrasle »Korošci pa bukve beremo«

Kljub omejeni dejavnosti knjižnice smo bralno značko »Korošci pa bukve beremo« uspešno zaključili. Čeravno nismo mogli speljati zaključne prireditve, smo z majhnimi pozornostmi nagradili bralke in bralce. Projekt spodbuja k branju odrasle in s priporočilnim seznamom, ki izide v obliki privlačne zgibanke, vabi k branju kvalitetne beletristike, strokovne literature, elektronskih knjig, prav tako pa seznam vsebuje priporočila za lahko branje. Pri projektu sodelujemo vse koroške splošne knjižnice v sodelovanju s Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu.

Bralno značko za odrasle Korošci pa bukve beremo je zaključilo 257 bralcev; od tega je bilo 70 bralcev iz zamejske Slovenije, 83 bralcev pa je bralo za lahko branje.

6.1.1 Dan slovenskih splošnih knjižnic (20. 11.)

Ob dnevu slovenskih splošnih knjižnic smo tradicionalno vstopili v novo sezono bralne značke za odrasle »Korošci pa bukve beremo«.

Na mladinskem oddelku je bila na ogled razstava z naslovom »Najlepše otroštvo je ... pravljico«.

6.1.2 Čitalnica na prostem

V toplejših mesecih na Grajskem vrtu postavimo mizice in stole, poleg pa voziček z brezplačnimi odpisanimi ali podarjenimi knjigami in revijami. Pod čudovito magnolijo, ki krasi naš vrt, lahko naši uporabniki posedijo, prelistajo kakšno knjigo ali pokramljajo.

6.1.3 Dobre knjige

Na spletnem portalu Dobre knjige sodelujemo slovenske splošne knjižnice. Skupaj oblikujemo vsebino spletne strani, kjer s kratkimi opisi in izseki iz knjig ponujamo bralcem kratek vsebinski vpogled v zelo širok spekter različne beletristike.

6.1.4 Knjižnica na obisku

Že od leta 2012 poskušamo bolnim, ostarelim in invalidom nuditi enakovredno dostopnost do knjig. Brezplačno dostavljamo knjige na dom, prav tako omogočamo brezplačno članstvo v knjižnici. Sodelujemo tudi z Domom starejših občanov na Fari in jim pošiljamo gradivo, prilagojeno posebnim skupinam bralcev (večji tisk, lahko branje). S tem spodbujamo bralno aktivnost pri vseh skupinah uporabnikov.

V letu 2020 smo šestim bralkam vsaj enkrat na mesec dostavili knjige na dom.

6.1.5 Knjižna paberkovanja

V začetku leta smo Knjižna paberkovanja še lahko izpeljali v živo z našimi bralkami in bralci, potem pa smo to druženje ugasnili in ohranili spodbujanje k branju tako, da smo pošiljali namige za branje po pošti in preko spletnih kanalov.

Na štirih paberkovanjih, izvedenih v mesecu januarju in februarju, je bilo skupno 85 obiskovalcev.

6.1.6 Knjižni vrtiljak

V marcu se je prekinilo sodelovanje s Koroškim radiem. 16 let smo avtorice oddaje seznanjale poslušalce Koroškega radia z novostmi, ki jih je prinašal knjižni trg. Oddaja je bila na sporedu vsako sredo in ponovitev v nedeljo. Skozi leta so bile v oddaji predstavljene najrazličnejše knjige, od izvirnega slovenskega leposlovja, prevodov tujega leposlovja, poljudnoznanstvenih knjig, domoznanske literature, spominov, biografij ter priročnikov.

6.1.7 Koroški kotiček

V Koroškem kotičku pomagamo s promocijo slovenske in avstrijske Koroške in nudimo propagandni program, ki so ga izdali turistično-informacijski centri na Koroškem.

6.1.8 Slovenski praznik kulture (8. 2.)

Ob slovenskem kulturnem prazniku je v naši knjižnici potekala predstavitev knjige dr. Svetlane Slapšak Volna in telo. V razstavišču je bila na ogled razstava Mojce Sekulič Fo z naslovom Podzgodbe fantastičnih svetov.

6.1.9 Sodelovanje z zavodi, društvi, ustanovami in s podjetji

V letu 2020 smo sodelovali s/z:

- A.L.P. Peca d.o.o.,
- Centrom za usposabljanje delo in varstvo Črna na Koroškem,
- domovi starejših,
- Društvom upokojencev Ravne na Koroškem,
- Glasbeno šolo Ravne na Koroškem,
- Koroškim medgeneracijskim centrom,
- Koroškim pokrajinskim muzejem,
- Koroškim radiem Slovenj Gradec,
- kulturnimi društvi (Slavistično društvo Koroške, Kulturno društvo koroških likovnikov, Kulturno društvo literatov Mežiške doline),
- Smeri izobraževanje, svetovanje in razvoj d.o.o.,
- turistično informacijski centri Koroške,
- Univerzo za tretje življenjsko obdobje Ravne na Koroškem,
- vrtci, osnovnimi in srednjimi šolami Mežiške doline,
- Zavodom za kulturo, šport, turizem in mladinske dejavnosti,

- drugimi stanovskimi ustanovami in društvi.

Sodelujočim smo nudili pomoč z izposojno gradiva, bibliopedagoškim in svetovalnim delom. Oddali smo jim prostor za izvedbo razstav, delavnic in drugih dogodkov. Z njimi smo sodelovali v okviru raznih projektov (predšolska bralna značka, branje za mlade, bralna značka za odrasle, teden vseživljenjskega učenja).

6.1.10 Stripoteka

Stripovska literatura in le tej namenjen oddelek Stripoteka daje naši knjižnici dodatno težo in s tem dajemo moč neprecenljivi in popolnoma posebni sferi v literaturi. Naveza slike in besede, torej dveh umetnosti, ki s kvalitetno vsebino konkurirata ostalemu leposlovju, vedno bolj kažeta, kako pomemben je strip v literaturi na oddelku za odrasle.

V Stripoteki je na voljo 913 enot stripovske literature.

6.1.11 Svet mehatronike

V knjižnici imamo na voljo brezplačne izvode revije na polici, ki služi kot informativna točka za avtomatizacijo, robotiko, strojništvo in informatiko.

6.1.12 Ta veseli dan kulture (3. 12.)

Ta veseli dan kulture je neformalen praznik, ki ga obeležujemo na dan rojstva Franceta Prešerna. Ob letošnjem prazniku smo, zaradi zaprtosti knjižnice, praznovali na spletu.

2. 12. 2020 smo objavili lutkovno predstavo za otroke, priljubljene pisateljice Anje Štefan, ki je napisala pravljico o dečku Bobku, ki živi ob jezeru in se igra kapitana. Predstavo v režiji Barbare Bulatović smo objavili na naši spletni in Facebook strani.

3. 12. 2020 pa smo se knjižničarke oglasile uporabnikom na svojevrsten način. S Spletnim dogodkom »Kje so vaše knjižničarke?« smo se zaposlene v KOK javljale vsaka iz svojega delovnega mesta in delile z javnostjo misli, verze, odseke iz knjig, ki jih v življenju zaznamujejo. Na ta način smo ob prazniku voščile poslušalcem in spomnile na pomembnost bralne kulture.

6.1.13 Teden vseživljenjskega učenja (TVU)

Tedni vseživljenjskega učenja je ena bolj prepoznavnih promocij izobraževanja, ki ga na Andragoškem centru Republike Slovenije zasnuje delovna skupina za TVU. V okviru projekta se pripravljajo različne brezplačne delavnice, predavanja, razstave. Gre za splošno promocijo pomembnosti znanja in vseživljenjskega učenja.

V sodelovanju z Ljudsko univerzo Ravne na Koroškem smo v septembru pripravili kar nekaj dogodkov. Zaradi precej boljše epidemiološke slike smo lahko prireditve izpeljali v skladu z določenimi priporočili NIJZ. V prostorih knjižnice smo v okviru

TVU organizirali otvoritveno prireditev, odprtje dveh razstav, predstavitev knjige in tri predavanja.

6.1.14 Uporabniki s posebnimi potrebami

Na podlagi Zakona o izenačevanju možnosti invalidov je Vlada Republike Slovenije sprejela Akcijski program za invalide, katerega smo, kot kulturna ustanova, ki je dostopna za vse, prevzeli kot enega izmed vodil za naše delovanje. Infrastrukturno smo prilagojeni uporabnikom različnih starostnih skupin, različnih možnosti in zmožnosti.

V prostorski ureditvi knjižnice imamo prost dostop do oddelka, kjer so knjige z večjim tiskom, zvočne knjige, gradivo v slovenskem znakovnem jeziku, knjige, napisane z Braillovo pisavo. V izposoji imamo na voljo lupe, povečevalnike in bralna očala. V Grajskem razstavišču in v Kuharjevi dvorani imamo nameščeno služno zanko.

Za uporabnike, katerim je dostop do knjižnice otežen, imamo omogočeno brezplačno dostavo knjig na dom. Prav tako sodelujemo z Domom starejših občanov na Fari, kamor dostavljamo knjige z večjim tiskom, knjige za lahko branje in brezplačne izvode revij.

6.1.15 Grajski "žakli"

V poletnih mesecih smo pripravili vrečke knjižnih presenečenj. Razdelili smo jih po žanrih, tako da so si lahko bralci izbrali tistega, ki je v skladu z njihovim bralnim okusom. Pripravili smo jim imenitno poletno čtivo, ki smo ga dali v tekstilno vrečo, ki so jo lahko bralci obdržali kot darilo. Poimenovali smo jih: »Lica rdeča, Lubezn goreča«, »Pa što pa ono«, »Strah te bo gratavo« in »Ta prašne«.

6.1.16 Praznični žakli

Poletne »grajske žakle« smo v decembru zamenjali za »praznične«. Delovanje knjižnice je bilo v decembrskih mesecih precej omejeno in smo tudi na ta način omogočili uporabnikom lažji način izposoje gradiva in tako promovirali bralno kulturo.

6.1.17 Za firbčne

Pod rubriko Za firbčne spadajo brezplačne ustvarjalne delavnice, predavanja in tečaji za odrasle, ki jih pripravimo v lastni režiji ali v sodelovanju z zunanjimi izvajalci.

6.1.18 Zbiranje odpadnih kartuš

V avli knjižnice je zabojnik, kamor lahko odložite izrabljene laserske kartuše, kartuše za faks in kartuše za brizgalne tiskalnike. S tem spodbujamo uporabnike k razmišljanju o odgovornem ravnanju z odpadki in dodajamo prispevek k ohranjanju čistega okolja.

6.1.19 Pod krošnjo magnolije

Vsestranska umetnica, lutkarica in pevkica, ki svojo glasbeno govorico združuje z ljudskim izročilom, je v poletnem času nastopila na Grajskem vrtu. Pod krošnjo magnolije nam je predstavila preplet ljudskega izročila, avtorske glasbe in uglasbeno poezijo Alme Karlin, Srečka Kosovela, Ferija Lainščka in Franceta Prešerna. Njena interpretacija poslušalca vabi v samosvoje svetove posameznih pesnikov, ki skozi njeno svojstveno uglasbitev zaživijo v povsem novi luči.

6.1.20 Razstavniki koticiki

V razstavnih koticiki med gradivom in v avli knjižnice je bilo postavljenih 12 razstav. Zaradi zaprtosti knjižnice v času epidemije je bilo letos dosti manj razstav. Leto 2020 je bilo leto Huga Wolfa, tako da smo imeli postavljeno celoletno razstavo o skladatelju.

6.1.21 Zvočne knjige Audibook

Zvočne knjige Audibook je prva slovenska spletna platforma, ki vsem slovenskim javnim knjižnicam omogoča izbor in naročanje avdio knjig v slovenščini. Omogoča dostop, prenos in poslušanje avdio knjig na pametnih telefonih ali tablicah, kjerkoli in kadarkoli. Zajeto zbirko slovenskih zvočnih knjig si lahko izposojajo aktivni člani knjižnice. Z zvočnimi knjigami smo pričeli v letu 2020. Trenutno je na voljo 205 zvočnih knjig.

6.1 Prireditve in razstave

Delovni program prireditve je v letošnjem letu precej omejen in prilagojen izbruhu pandemije Covida – 19. Vse dogodke smo prirejali v skladu s priporočili NIJZ, kar je pomenilo manjše število obiskovalcev, primerna fizična razdalja med obiskovalci, dodatno zračenje prostorov, razkuževanje, vodenje seznama obiskovalcev in obvezna uporaba zaščitnih mask. V poletnih mesecih smo prireditvene dejavnosti večinoma izvajali na prostem. Marsikaterega od dogodkov smo posneli in obiskovalcem nudili virtualni ogled, nekaj dogodkov pa je bilo izključno spletnih.

Skupaj smo pripravili **33** prireditve, kjer nas je obiskalo tako fizično kot virtualno **3.104** obiskovalcev.

6.1.1 Prireditve

V letu 2020 smo priredili **25** prireditve, od tega dve v krajevni knjižnici Prevalje ter **5 izključno spletnih dogodkov**. Pet fizičnih prireditve smo tudi posneli in jih dali na ogled na našem Youtube kanalu. Fizično nas je obiskalo 1.468 obiskovalcev ter virtualno 1.398, skupno **2.866**.

Mesec	Prireditve
JANUAR	
16. 1. 2020	Predstavitve Knjižnega daru Slovenske prosvetne zveze

28. 1. 2020	Predstavitve knjige Silvije Borovnik: Večkulturnost in medkulturnost v slovenski književnosti
30. 1. 2020	Predstavitve knjige Bernardke Jurič: 12.000 kilometrov greha
FEBRUAR	
7. 2. 2020	Predstavitve knjige Svetlane Slapšak: Volna in telo
11. 2. 2020	Potopisno predavanje po Kitajski z Darkom Sagmeisterom
20. 2. 2020	Pravljčni večer za odrasle
MAREC	
2. 3. 2020	Predstavitve knjige Ortigara, Združenje vojaških gornikov
JUNI	
12. 6. 2020	Večer uglasbene poezije z Niko Solce
AVGUST	
24. 8. 2020	Pogovor z Markom Radmilovičem in predstavitev knjige Kolesar
SEPTEMBER	
3. 9. 2020	Predstavitve knjige Sanje Pregl Kobe: Izgubljene dvojine
8. 9. 2020	Otvoritev TVU
10. 9. 2020	Predstavitve knjige Ivane Prislan
15. 9. 2020	Predstavitve pesniške zbirke Marte Merkač
21. 9. 2020	Predavanje dr. Bojana Borstnerja
29. 9. 2020	Predavanje dr. Uroša Zavodnika
OKTOBER	
1. 10. 2020	Predstavitve knjige Jožeta Pirjevca: Partizani
13. 10. 2020	Predavanje dr. Rista Stojanovića
15. 10. 2020	Predstavitve potopisnega romana Jakoba J. Kende: Transverzala
NOVEMBER	
5. 11. 2020	Predstavitve pesniške zbirke Neže Jamnik: Ob poldrugi uri
19. 11. 2020	Potopisno predavanje Toma Petka: Himalaja
27. 11. 2020	Predavanje dr. Avgušтина Malleja: Koroški plebiscit v luči koroške periodike in propagande
DECEMBER	
3. 12. 2020	Ta veseli dan kulture: Kje so vaše knjižničarke?
10. 12. 2020	Potopisno predavanje Mateja Koširja: Patagonija

Prireditve po enotah:

Datum	Prireditev	Enota
11. 2. 2020	Predstavitev knjige Marjana Linasija: Mežiška dolina 1941 – 1945	Knjižnica Prevalje
11. 9. 2020	Predstavitev knjige Ivana Peneca	Knjižnica Prevalje
5. 10. 2020	Razstave v tednu otroka	Vse enote

6.1.1 Razstave

Tudi razstavní prostori so v tem letu veliko samevali. Odprtja razstav smo obeleževali z omejenim številom obiskovalcem. Ogledi so bili omogočeni posamičnim obiskovalcem oziroma manjšim skupinam ljudi iz istega gospodinjstva, zaradi preprečevanja širjenja okužbe s Covidom – 19.

Priredili smo **8** razstav, ki si jih je ogledalo **238** obiskovalcev.

Datum	Prireditev
6. 2. 2020	Odprtje razstave Mojce FO Sekulič
6. 3. 2020	Odprtje razstave Domna Frasa
12. 6. 2020	Odprtje fotografske razstave na drevesih Simone Vončina in Nike Höcl Praper
17. 6. 2020	Odprtje razstave Arjana Pregla
Julij in avgust	Razstava Gregorja Vitriha
9. 9. 2020	Odprtje razstave KD Koroški likovniki
15. 9. 2020	Odprtje razstave KAZU
9. 10. 2020	Tradicionalna razstava DU Ravne

7 Delo z mladimi bralci

Skupno smo v letu 2020 pripravili 184 prireditev oziroma dejavnosti za mlade, od tega 17 na naši spletni oz. Facebook stran. Udeležilo se jih 8.276 obiskovalcev, od tega je bilo 1.394 ogledov.

	PIREDITVE / DEJAVNOSTI ZA MLADE	OBISK
2020	184	8.276
2019	485	16.335

7.1 Pravljične ure z ustvarjalnimi delavnicami

Leta 2020 smo v Oddelku za otroke in mladino izvedli 15 pravljičnih ur z ustvarjalnimi delavnicami, obiskalo jih je 245 otrok. V naših zunanjih enotah smo izvedli 14 pravljičnih ur, te je obiskalo 227 otrok. 1 pravljično uro smo izvedli v vrtcu, poslušalo jo je 12 otrok. 16 pravljičnih ur smo objavili na Facebook strani naše knjižnice, 932 ogledov.

Skupno smo pripravili 30 pravljičnih ur, ki jih je obiskalo 484 otrok, in 16 pravljičnih ur na spletu, 932 ogledov.

7.2 Otroške lutkovne, dramske in glasbene predstave

Ob tednu otroka v mesecu oktobru smo gostili Majo Furman s predstavo Kam pa kam, potepuška jopica?, ki je navdušila 8 obiskovalcev.

Ta veseli dan kulture smo popestrili z lutkovno predstavo Anje Štefan Bobek in barčica v izvedbi Lutkovnega gledališča Ljubljana, ki je bila na ogled na naši spletni in Facebook strani, 51 ogledov.

7.3 Bibliopedagoške ure in vodeni ogledi

Po dogovoru s šolami in vrtci smo v času odprtosti knjižnice izvajali vodene ogled z bibliopedagoškimi urami (uvajanje v knjižnično-informacijska znanja).

V Oddelku za otroke in mladino je bilo 25 organiziranih predstavitev ogledov, skupaj 569 obiskovalcev.

V enotah smo gostili 6 skupin, 132 obiskovalcev.

Knjižnico in njene enote si je v letu 2020 ogledalo 31 skupin otrok in mladih, skupaj 701 obiskovalec.

7.4 Predšolska bralna značka Petra Nosa

Vsako leto od septembra do junija v sodelovanju z vrtci Mežiške doline pripravljamo projekt Predšolska bralna značka Petra Nosa.

V letu 2020 je pri projektu sodelovalo 829 otrok.

7.5 Poletnice

Bralni akciji za mlade, ki poteka med poletnimi počitnicami, se je pridružilo 16 otrok, ki so izpolnili in oddali kuponček o prebranem gradivu.

7.6 Grajski »žaklički«

V Pionirski knjižnici smo julija in avgusta pripravili pakete počitniškega branja. Izposodilo si jih je 52 otrok.

7.7 Razstave

RAZSTAVE	ŠT. OBISKO-VALCEV
Mrazek, prava reč, mi gremo za peč ... knjige brat	180
Dadi in leteča torba	160
Teta, tu je še en devžej	205
Beneške maske	135
Lakota po besedah	55
Poletnice	150
Mavrična ribica	230
Kdo je otrok?	101
Od kod imena naših poti?	95
Pri coprnici Mici	182
Najlepše otroštvo je pravljico	150
Veselje in srečo voščimo	110

V letu 2020 smo v Oddelku za otroke in mladino pripravili 12 tematskih razstav, ki si jih je skupno ogledalo 1753 obiskovalcev.

7.1 Razstavniki ktički

RAZSTAVNI KOTIČKI – PKLS, ENOTE
Zima, zima bela
Pust krivih ust
Poezija
Mama
Desetnica
Levstikova nagrada
Večernica
Zlata hruška
Grajski »žaklčki«
Moja naj knjiga
Bodi kul, beri ful
Mega kviz

V letu 2020 smo v Oddelku za otroke in mladino in v enotah Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika skupno pripravili 72 razstavnih ktičkov, ki si jih je ogledalo 2010 obiskovalcev.

7.2 Knjižna uganka

Za otroke od 1. do 5. razreda osnovne šole smo v letu 2020 pripravili 10 knjižnih ugank in izžrebance iz vsake enote nagradili s knjigo (skupaj 60 knjižnih nagrad).

V letu 2020 je knjižno uganko rešilo 657 otrok.

7.3 Rastem s knjigo

V letu 2020 so v Koroški osrednji knjižnici potekali obiski generacije sedmošolcev OŠ Mežiške doline in prvih letnikov Gimnazije in Šolskega centra Ravne na Koroškem. Knjižnica jim v okviru obiskov ponuja predstavitev knjižnice, knjižnično-informacijsko opismenjevanje ter motivacijo za branje leposlovja ter jim podari na javnem razpisu izbrano izvirno mladinsko leposlovno delo. Projekt je del sistematične podpore razvoju bralne kulture na različnih starostnih stopnjah. Obiski potekajo po dogovoru.

V letu 2020 je nas obiskalo 5 razredov, skupno 111 obiskovalcev. (Obisk je odvisen od števila vpisanih sedmošolcev in dijakov prvih letnikov, variira pa tudi zaradi razlike med šolskim in koledarskim letom.)

7.4 Ustvarjalne delavnice za mlade

Februarja je potekala Lego delavnica, 14 udeležencev. Pust krivih ust je bila delavnica, kjer so se ustvarjale pustne maske, 9 udeležencev.

Novembra smo na spletni in Facebook strani objavili delavnico Okrasimo praznično drevo, 411 ogledov.

7.5 Moja naj knjiga

V letu 2020 smo prejeli 85 glasovnic za Mojo naj knjigo, polletno smo objavljali zmagovalca akcije.

7.6 Bodi kul, beri ful - branje za mlade

Akcija, namenjena mladim od 13. do 18. leta, je pri nas potekala od oktobra 2019 do marca 2020. Sodelovali so učenci zadnje triade osnovnih šol Mežiške doline, 1. in 2. OŠ Slovenj Gradec, dijaki srednjih šol (Gimnazija Ravne, SŠ Ravne), OŠ Brezno in dijaki dvojezičnih srednjih šol iz Celovca, skupno 162 mladih bralcev.

	BODI KUL, BERI FUL – št. sodelujočih
2020	162
2019	126
2018	60

Pripravile:

Katja Čop, vodja izposoje
 Branka Mrdenović, bibliotekarka
 Petra Makuc, bibliotekarka
 mag. Jelka Kos, bibliotekarka
 Lea Vavkan, bibliotekarska
 Nika Skudnik, samostojna strokovna svetovalka
 Janja Petek, informatičarka

X Knjižnične dejavnost na obmejnih območjih

V okviru programa dejavnosti splošne knjižnice za podporo razvoju knjižnične dejavnosti na obmejnih območjih, ki je financiran s strani ministrstva za kulturo, sodelujemo s Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu (v nadaljevanju SŠK).

1 Zagotavljanje dostopnosti knjižničnega gradiva in storitev za Slovence v zamejstvu

1.1 Potujoča knjižnica

Odkar so v knjižnici razširili ponudbo z medknjižnično izposajo in pravljicnimi uricami se je zanimanje za aktualno knjižno gradivo precej povečalo. Glede na to, da na Koroškem raste trend in vpis na dvojezične izobraževalne programe se šole in vrtci na njih obračajo s prošnjo, da bi jim posodili slovensko knjižno gradivo za dalj časa.

Upoštevali tudi njihove želje in jim pripravijo gradivo, ki ustreza učnim potrebam. Za zdaj oskrbujejo samo šole in vrtce, ki so v neposredni bližini Celovca, bolj oddaljene pa morajo zavrniti, saj jim glede na dosedanje finančno, kadrovske in logistično stanje te storitve ne morejo ponuditi. Zanimanje za potujočo knjižnico je veliko, zato bi radi to omogočili vsem šolam in vrtcem, ki si te storitve želijo.

Do sedaj je bilo za njeno delovanje že namenjenih nekaj sredstev, zato že beležijo rast izposoje, tako, da so se prve primerjave že lahko naredile.

Kljub izrednim razmeram zaradi onemogočenega delovanja je knjižnica kljub temu potovala petindvajsetkrat. Za svoje delovanje in pripravo gradiva so porabili okrog 20 ur in izposodili 947 enot gradiva. Če primerjamo z letom 2019, je izposoja gradiva nekoliko manjša, kar pa je zaradi omejitev, ki so nastale zaradi novega koronavirusa, tudi razumljivo.

	ŠT. IZVEDB	IZPOSOJA KNJIG
2020	25	947
2019	25	1340

1.2 Bralno tekmovanje Berimo z Rovko Črkolovko

Ta bralni projekt, ki ga je za 5. razrede že uspešno izvajala knjižnica v Kopru, se je v dogovoru s knjižnicami Koper, Ravne in Celovec začel izvajati v letu 2019 tudi med našimi zamejci.

Izvajalka je bila vila Slovenska gimnazija v Celovcu, za knjige pa sta poskrbeli Koroška osrednja knjižnica in Slovenska študijska knjižnica v Celovcu.

V letu 2020 pa so zaradi nastalih razmer ta projekt morali opustiti, čeprav je bilo med šolarji kar veliko zanimanje.

2 Bralna kultura ter informacijsko opismenjevanje za Slovence v zamejstvu

2.1 Bralna značka za odrasle »Korošci pa bukve beremo«

V Koroški osrednji knjižnici promoviramo branja za odrasle širimo tudi v zamejstvu, in sicer v sodelovanju s Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu. Za bralno značko berejo posamezniki in zaključene bralne skupine.

Del bralne značke za odrasle je tudi lahko branje. Lahko branje so besedila napisana v lažje berljivi in lažje razumljivi obliki. Lažje berljivi teksti so pomembni za različne družbene skupine; med drugim so namenjeni ljudem, ki slabo poznajo jezik oziroma slovenščina ni njihov materni jezik.

V pomoč pri izbiri knjig ponujamo knjižni meni, ki obsega okrog 40 kakovostnih, raznovrstnih književnih del. Med njimi so aktualne novitete in »dobra stara klasika«. Na priporočilnem seznamu je kvalitetnejša beletristika in strokovna literatura. Ponujamo tudi izkušnjo sodobnega branja elektronskih knjig na prenosnih napravah.

Namen bralne značke med zamejci na avstrijskem Koroškem je popularizacija domače kvalitetne literature, prav tako kvalitetnih slovenskih prevodov. Medgeneracijsko povezovanje je za obstoj in razvoj slovenščine na koroškem delu Avstrije še posebej dragoceno in se z branjem za vse generacije še utrdi, zato je tudi priporočilni seznam sestavljen iz vseh bralnih značk, ki so pri nas že uveljavljene.

Koncept bralne značke ostaja v svojem bistvu nespremenjen, se pa v posameznih sezonah branja pojavljajo manjše spremembe oziroma poudarki branja (literarne obletnice, e-knjige, poučno branje, domači avtorji, ženske avtorice, tematsko branje, ...).

Bralna značka je še vedno najbolj množična motivacijska oblika za branje in jo lahko opredelimo kot nosilko razvoja bralne kulture.

Lani se je branja udeležilo 70 zamejskih bralcev, kar je 20 več kot v letu 2019.

Zaključna prireditev je zaradi epidemije koronavirusa odpadla, smo pa v knjižnico Celovec dostavili simbolne nagrade.

2.2 Pravljične urice z Dragano in Dadijem

Projekt organizirata Slovenska prosvetna zveza in Slovenska študijska knjižnica Celovec v sodelovanju s Koroško osrednjo knjižnico dr. Franca Sušnika na Ravnah. Projekt izvaja Zdrav um in razum!, Dragana Laketić, strokovnjakinja s področja dvojezičnosti.

Pravljične urice so namenjene dvojezičnim ljudskim šolam, vrtcem in vsem dvojezičnim otrokom na avstrijskem Koroškem, ki obiskujejo Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu.

K sodelovanju je bilo povabljenih 60 šol in vrtcev. Starost otrok je od 1-14 let.

Lutka Dadi in Dragana skupaj prebereta pravljico, ki ustreza znanju slovenskega jezika otrok, ki se udeležijo pravljicne urice.

Pravljico popestrita še z možgansko telovadbo, uganko, ki spodbija divergentno razmišljanje, predvsem pa z doživetim pripovedovanjem. Ob koncu pravljicne urice učitelji dobijo obrazec, na katerega napišejo povratne informacije o tem, kako so zadovoljni s pravljicnimi uricami, kaj bi spremenili in koliko otrok se je udeležilo teh uric.

Ob tem pa otroci tudi spoznavajo Slovensko študijsko knjižnico v Celovcu, saj si otroci lahko tudi izposodijo knjige in se seznanijo s knjižnimi novostmi. To pa istočasno spodbuja tudi delovanje potujoče knjižnice.

Zaradi epidemije pa so se tudi pravljicne urice prestavile na splet. Na FB strani knjižnice se tako vsak teden objavi nova pravljica. Če tudi v bodoče ne bo možen obisk knjižnice, se bodo povezali s šolami in na njihovo željo posneli posebej prilagojene pravljicne video vsebine, ki se bodo lahko predvajale otrokom kar v šoli.

	2020	2019
ŠT. IZVEDB	21	80
ŠT. OTROK	375	1.334
ŠT. ODRASLIH	32	128
ŠT. VSEH OBISKOVALCEV	407	1.462
ŠT. UR	20	81

2.3 Bralna značka Malček bralček

Namenjena je otrokom od 1. do 3. leta starosti. Zanje so pripravljeni prav posebni kovčki s knjigami, ki jih lahko odnesejo domov. V vsakem bosta dve ali tri knjige, dve naprstni lutki in pobarvanka. Naprstni lutki sta namenjeni dodatni motivaciji in večji predstavnosti, pobarvanka pa je nagrada za »prebrane« knjige. Ob vrnitvi kovčkov v knjižnico bo vsak otrok nagrajen še z barvnim žigom. Otrok osvoji bralno značko, če skupaj s starši prebere vsaj tri knjige.

S tem projektom spodbujamo zgodnjo bralno pismenost v slovenskem jeziku.

Pri bralni znački je sodelovalo 13 malčkov. Zaključne prireditve še ni bilo, čeprav jo načrtujejo, da bodo lahko podelili diplome in nagrade. Čakajo, da se knjižnica odpre.

V okviru te bralne značke pa bo tudi pravljica urica izvedena v virtualnem okolju.

2.4 Moja družina bere

Moja družina bere je projekt, s katerim želijo družine spodbujati, da skupaj berejo in se o prebranem tudi pogovarjajo. Na ta način starši otroke motivirajo in pri njih spodbudijo veselje do knjig, do branja, širjenja besedišča in spoznavanja novih besed, pa tudi do pridobivanja novih informacij.

Za več idej, kako brati skupaj, je dodana brošura Otrok, branje in odrasli. Pogoj za sodelovanje v tem projektu je, da vsak v družini prebere vsaj eno knjigo ali revijo. Da se o knjigah skupaj pogovorijo, potem pa izdelajo svojo družinsko knjigo, zvezek ali plakat. Projekt se začne oktobra 2019 in zaključí junija 2020.

Pri projektu je sodelovalo 34 družin. Zaključne prireditve še ni bilo. Jo pa načrtujejo takoj, ko bo to mogoče. Bo pa v slovenskem jeziku, starše in otroke pa bodo spomnili na stare slovenske igre na prostem. Vse družine pa so ob zaključku vseeno prejele knjižne nagrade, kot spodbudo za nadaljnje sodelovanje.

3 Aktivno strokovno sodelovanje za dejavnost knjižnice na obmejnih območjih

3.1 Medknjižnična izposoja

Ker bibliobusa na našem področju nimamo, dajemo večji pomen takšnemu načinu izposoje, saj se s tem poveča tudi dostopnost knjižničnega gradiva v slovenskem jeziku in tudi bralne kulture. Lani smo za to že namenili nekaj sredstev. Ker je to do sedaj že postala utečena praksa, bomo s tem tudi nadaljevali.

	SŠK -> KOK	KOK->SŠK
2020	6	11
2019	9	46

Število naročenih in dobavljenih knjig je manjše kot v letu 2019, kar pa je posledica omejitev pri delovanju obeh knjižnic.

3.2 Dostop do e-virov

V letu 2020 smo v dogovoru s knjižnico v Celovcu njihovim uporabnikom omogočili oddaljen dostop do e-virov, ki jih naša knjižnica nudi tudi našim uporabnikom (seznam je na naši spletni strani). Pogoj za to je včlanitev v Koroško osrednjo knjižnico, saj bodo z našo izkaznico lahko brezplačno dostopali do vseh e-virov, ki so dostopni preko spletne strani naše knjižnice.

Statistika za člane, ki imajo naslov v Avstriji:

- spletni vpis: 7
- fizični vpis v knjižnici: 3
- skupaj aktivnih članov: 21
- število izposoj: 132
- število podaljšanj: 95
- število vračila: 160

3.3 Glasno branje

Glasno branje je projekt, ki ga izvajajo zaposleni v Slovenski študijski knjižnici. Na glas berejo svojim uporabnikom vse, kar bi radi prebrali sami, a tega ne morejo ali ne znajo. Izvajajo tudi pomoč pri treningu glasnega in pravilnega branja ter učijo pravilne izgovorjave.

Skupaj berejo tako slovenske kot tudi nemške knjige.

V letu 2020 so se na ta način posvetili 7 otrokom in za vsakega porabili približno eno uro.

Pripravila:

Vlasta Zaberčnik, bibliotekarka

XI Bukvarna Ajta

Bukvarna Ajta je v letu 2020 delovala po urniku trikrat tedensko, ob torkih in četrtek med 16. in 19. uro ter vsako sredo med 9. in 12. uro.

Statistični podatki o številu obiskov in številu prodanih knjig za leto 2020 so razvidni iz spodnje preglednice.

MESEC	ŠTEVILO OBISKOV	ŠTEVILO PRODANIH KNJIG
JANUAR	78	57
FEBRUAR	43	72
MAREC	11	13
APRIL	ZAPRTO	/
MAJ	ZAPRTO	/
JUNIJ	27	95
JULIJ	34	247
AVGUST	25	88
SEPTEMBER	26	321
OKTOBER	ZAPRTO	/
NOVEMBER	ZAPRTO	/
DECEMBER	ZAPRTO	/
SKUPAJ	244	893

Od 70 darovalcev smo prejeli 5.637 enot gradiva. Prejeto gradivo smo uvrstili v naš knjižnični fond, ga preusmerili v bukvarno Ajta ali pa ga podarili bukvarnam Ciproš in Fajči ter posameznim institucijam, ki so se s prošnjo obrnile na Koroško osrednjo knjižnico dr. Franca Sušnika.

Knjige smo podarili:

- 10 knjig OŠ Prevalje,
- 7 knjig KM KC Ravne na Koroškem,
- 70 knjig poslovalnici Office&More in Bags&More za dobrodelno akcijo Knjiga za prijatelja,
- 150 knjig podarimo bralcem v poletni čitalnici pod magnolijo,
- 30 knjig za bralni kotiček v Zdravstvenem domu Ravne na Koroškem.

V letu 2020 smo v okviru Ravenskih dnevov pripravili stojnico s knjigami za vse obiskovalce Kulturne plaže pred Kulturnim domom na Ravnah. Prav tako je bila v tem času odprta tudi bukvarna. Skupaj z galerijo pa smo sodelovali tudi pri ustvarjalnih delavnicah za najmlajše.

V sodelovanju z Gledališčem DELA je v septembru potekal tudi malo drugačen projekt »Zamenjajva knjigo«. Ker na šolah ni bilo mogoče izvesti sejma

rabljenih knjig, smo to izvedli v okviru dogodkov »Čakam na predstavo« v prostorih bukvarne.

Prostore bukvarne so obiskale naročene skupine.

DOGODKI			
DATUM	VRSTA PRIREDITVE	IME PRIREDITVE	ŠTEVILO OBISKOV VALCEV
22. 1. 2020	Ogled in predstavitev bukvarne	Vrtec Ravne, enota Solzice	19
29. 1. 2020	Ogled in predstavitev bukvarne	Vrtec Ravne, enota Ajda	16
5. 2. 2020	Ogled in predstavitev bukvarne	Vrtec Ravne, enota Ajda	20
22. 09.–7. 10. 2020	Projekt Zamenjajva knjigo	Gledališče DELA in Bukvarna Ajta	20
26. 8. 2020	Odprta vrata Bukvarne + stojnica s knjigami	Ravenski dnevi	28
26. 8. 2020	Ustvarjalne delavnice za otroke	Ravenski dnevi	25
SKUPAJ			128

Ker je v letu 2020 bila bukvarna zaradi epidemije kar pet mesecev zaprta, se tudi vse načrtovane dejavnosti niso mogle izvajati tako, kot so bile načrtovane. So pa ljudje iskali stik z nami preko Facebooka, elektronske pošte (bukvarna.ajta@rav.sik.si) ali telefona (02 620 48 72).

Vse ostale informacije pa so vedno dostopne na FB profilu bukvarne Ajta in Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika.

Pripravila:
Vlasta Zaberčnik

XII Osrednja območna knjižnica

Posebne naloge osrednje območne knjižnice

Koroška osrednja knjižnica je osrednja območna knjižnica za Koroško in izvaja posebne naloge, ki jih financira Ministrstvo za kulturo RS. Za širše območje Koroške (12 koroških občin) opravlja z zakonom določene štiri posebne naloge, ki ji jih nalaga Pravilnik o delovanju in financiranju osrednjih območnih knjižnic.

Knjižnice na svojem območju strokovno povezuje v območno mrežo, ki zagotavlja kvalitetno in koordinirano izvajanje knjižnične dejavnosti. Knjižnice na območju, s katerimi sodeluje, so:

- Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec,
- Knjižnica Radlje ob Dravi,
- Knjižnica Dravograd.

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika v okviru območnih nalog skrbi za uveljavljanje strokovnosti knjižničarske stroke, o doseženem seznanja javnost in vrednoti knjižničarsko dejavnost na območju.

Območna mreža knjižnic omogoča enakopravnejši dostop do knjižničnega gradiva in informacij vsem državljanom in hkrati upošteva in spoštuje individualnost posameznih knjižnic. S povezovanjem in delitvijo dela so knjižnice močnejše, uspešnejše in se hitreje razvijajo. Omogoča skupno nastopanje knjižnic v javnosti na vseh ravneh (lokalno, v regiji, na državnem nivoju) in s tem povečuje vpliv in ugled knjižničarske stroke.

1 Zagotavljanje povečanega in zahtevnejšega izbora knjižničnega gradiva in informacij (območna zbirka)

Območna zbirka je namenjena uporabnikom širšega območja.

Povečan izbor klasičnega knjižničnega gradiva je v letu 2020 predstavljalo zgolj gradivo iz **obveznega izvoda**. Ta nam na območju vsaj delno zagotavlja pregled knjižne produkcije na Slovenskem. Iz tega naslova smo prejeli **2.384 enot gradiva**. Gradivo, ki ga dobimo preko obveznega izvoda, v skladu s

pravilnikom obdelamo in uvrstimo v zbirko in našim uporabnikom in uporabnikom osrednjih knjižnic območja omogočamo izposojajo tega gradiva z osebno izposojajo, brezplačno medknjižnično izposojajo in oddaljenim dostopom do informacij.

1.1 Nakup za območno zbirko

Po navodilih MK nismo načrtovali nakupa klasičnega knjižnega gradiva, saj je bila prioriteta nakup podatkovnih baz.

Izvedli smo nakup dveh podatkovnih baz za vse splošne knjižnice na območju.

Preko konzorcija COSEC smo nudili podatkovno bazo **PressReader** (več kot 7.300 naslovov časnikov in časopisov iz več kot 100 držav in v več kot 60 jezikih), nakup e-baze **Arhiv Večera** pa je knjižnica izvedla samostojno. Dostop do podatkovnih baz uporabnikom je z **oddaljenim dostopom** bil zagotovljen v vseh splošnih knjižnicah in njihovih enotah na našem območju.

1.2 Brezplačna medknjižnična izposoja za uporabnika (MKI) in članstvo

Koroška osrednja knjižnica od leta 2016 za vse slovenske osrednje območne knjižnice vodi projekt brezplačne medknjižnične izposoje za končnega uporabnika na vseh območjih, kar pomeni enakopravnejšo dostopnost knjižničnega gradiva za uporabnike območij. V ta namen so bile podpisane Konzorcijska pogodba med OOK in Dogovori med knjižnicami vsakega območja. Tako imajo uporabniki znotraj posameznega območja brezplačno medknjižnično izposojajo. Storitve izvaja Pošta Slovenije.

Kljub epidemiji, ko smo knjižnice bile nekaj časa zaprte ali smo delovale v omejenem obsegu, smo koroške splošne knjižnice na območju v letu 2020 med seboj brezplačno po medknjižnični izposoji posredovale **224 enot knjižničnega gradiva in 11 elektronsko posredovanih dokumentov**.

Knjižnica je imela **624** članov s širšega območja, ki so si izposodili **18.147** enot gradiva.

2 Strokovna pomoč knjižnicam na območju (svetovalno delo)

Kljub slabim epidemiološkim razmeram smo se trudili uresničevati zastavljene cilje in zaradi spomladanskega zaprtja knjižnic ter vladnih ukrepov s svetovalnim delom koordinirali razvoj knjižnične dejavnosti na našem območju. Zaradi preprečitve osebnih stikov smo večino naših aktivnosti izvedli na daljavo (telefon, e-pošta). S skupnim načrtovanjem v okviru knjižnične dejavnosti, ki so skupnega pomena, smo spodbujali enakomeren razvoj dejavnosti na našem območju. Sodelovanje s šolskimi knjižnicami na območju OOK je bilo zaradi omejenega delovanja knjižnic in šol v času epidemije močno okrnjeno.

2.1 Strokovno sodelovanje splošnih knjižnic na območju

V letu 2020 se z direktoricami osrednjih splošnih knjižnic na območju zaradi epidemije Covid 19 nismo sestali. Po elektronski pošti smo jih seznanili s poročilom izvajanja nalog OOK v letu 2019, s programom izvajanja območnih nalog na območnem in nacionalnem nivoju v letu 2020, zagotavljanjem dostopa do e-virov, določitvijo tem strokovnih srečanj knjižnic na območju, brezplačno medknjižnično izposojno na območju, skupnim projektom za najstnike »Knjižne mišice«, skupni bralni znački za odrasle Korošci pa bukve beremo in novim skupnim projektom s pričetkom leta 2020 Bodi kul, beri ful.

V času še pred epidemijo je KOK pripravila:

- **Bodi kul-beri ful**, skupna sestanka koordinatorjev novega projekta (februar, september 2020);
- **Lahko je brati: razvoj temeljnih usmeritev, metod, didaktičnih gradiv in spremljajočih orodij za lahko branje v Sloveniji (prenos dobrih praks)**, predstavitev projekta v vseh splošnih knjižnicah območja (marec 2020);
- **Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe**, sestanek direktoric knjižnic na območju. Priprava in usklajevanje predlogov pripomb na pravilnik (september 2020).

2.2 Strokovna pomoč knjižnicam na območju

Z osrednjimi knjižnicami na območju smo sodelovali in svetovali pri:

- načrtovanju in organizaciji pridobivanja domoznanskega gradiva za knjižnice na območju;
- informiranju zavezancev za obvezni izvod;
- seznanjanju uporabnikov z domoznanskimi zbirkami na območju (predstavitev regijskih zbirk);
- bibliografski obdelavi gradiva;
- objavljanju dokumentov na portalu Kamra in pridobivanju potencialnih partnerjev;
- brezplačni medknjižnični izposoji na območju;
- storitvah za ranljive skupine uporabnikov;
- izvajanju mentorstva za študente bibliotekarstva;
- izvajanju bralne značke za odrasle Korošci pa bukve beremo;
- izvajanju dejavnosti za najstnike »Bodi kul-beri ful«;
- izvajanju projekta »Lahko branje«;
- Slovenski študijski knjižnici Celovec, edini knjižnici za zamejce v Avstriji, smo nudili strokovno pomoč pri delu v segmentu Cobiss3/Izposoja, obdelava in statistika.

2.3 Skupni projekti s splošnimi knjižnicami na območju

(Koroška osrednja knjižnica, Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec, Knjižnica Radlje ob Dravi, Knjižnica Dravograd)

• Korošci pa bukve beremo

Ponovno je bil zelo uspešen naš skupni projekt s področja razvijanja bralne kulture z bralno značko za odrasle »Korošci pa bukve beremo«, ki smo jo dopolnili z »lahkim branjem« in v projekt vključili tudi uporabnike s posebnimi potrebami, tudi zamejce (Slovenska študijska knjižnica Celovec).

• Dostop do e-virov

Dostop do e-virov Arhiv Večera in PressReader je bil zagotovljen za vse splošne knjižnice in njihove enote na območju.

- **Brezplačna medknjižnična izposoja za uporabnika**

Tudi v letu 2020 smo uporabnikom območja zagotavljali za uporabnike brezplačno medknjižnično izposajo med koroškimi splošnimi knjižnicami.

- **»Bodi kul-beri ful«**

Projekt za mlade je bil v letu 2020 razširjen in izveden v vseh koroških splošnih knjižnicah in Slovensko študijsko knjižnico Celovec (sodeluje 19 osnovnih in 2 srednji šoli).

Prispevek o projektu je bil objavljen tudi v Knjižničarskih novicah št.5/2020 (Maja Dretnik).

- **Lahko branje**

S posebno postavitvijo gradiva v lahkem branju sodelujejo vse koroške splošne knjižnice.

- **Knjižne mišice**

Zaradi epidemije Covid 19 v letu 2020 ni bilo mogoče organizirati.

2.4 Skupne storitve in projekti slovenskih območnih knjižnic

- **e-viri v splošnih knjižnicah**, nakup e-gradiv v sodelovanju s COSEC in zagotavljanje dostopa na daljavo, nadgradnja in posodobitev programa za izdelavo statistike dostopa na daljavo, izobraževanje za uporabo podatkovnih zbirk in priprava spletnih vodičev, koordinator NUK.
- **Kamra**, spletno mesto, ki združuje digitalizirane vsebine s področja domoznastva v knjižnicah in drugih lokalnih kulturnih ustanovah. Sodelovali smo pri vnosu vsebin z območja, kot člani uredniškega in nadzornega odbora, koordinator Osrednja knjižnica Celje.

- **Brezplačna medknjižnična izposoja za končnega uporabnika na vseh območjih**, koordinator Koroška osrednja knjižnica.

- **Obrazi slovenskih pokrajin**, spletni biografski leksikon znanih osebnosti slovenskih pokrajin ter Slovencev v zamejstvu in po svetu (združeni regijski biografski leksikoni), koordinator Mestna knjižnica Kranj.

- **Portal Dobreknjige.si**, spletni portal s priporočilno literaturo, namenjen promociji dobrega branja. Sodelovali smo v uredniškem odboru spletnega portala s priporočilno kakovostno literaturo in kot vnašalci vsebin, koordinator Knjižnica Srečka Vilharja Koper in Knjižnica Franceta Bevka Nova Gorica.

- **Storitve za ranljive skupine uporabnikov**, sodelovanje v delovni skupini skupaj s knjižnico Mirana Jarca Novo mesto in Pokrajinsko in študijsko knjižnico Murska Sobota.
- **Knjiznice.si**, skupna spletna stran slovenskih splošnih knjižnic. Sodelujemo pri vnosu vsebin in v uredniškem odboru, koordinator Mariborska knjižnica.

- **Razvojna izhodišča za IKT**, sodelujemo v delovni skupini, koordinator Mariborska knjižnica.
- **Koordinacija domoznanske dejavnosti**, sodelujemo v delovni skupini koordinacije med OOK, koordiniramo delo na območju in skrbimo za digitalizacijo gradiva, koordinator Knjižnica Ivana Potrča Ptuj.
- **Promocija območnosti**, sodelujemo pri predstavitvi skupnih projektov in storitev slovenskih osrednjih območnih splošnih knjižnic, vsi OOK.
- **Center za spodbujanje bralne pismenosti**, sodelovanje in povezovanje knjižnic in drugih deležnikov na področju

bralne pismenosti, koordinator Mariborska knjižnica.

- **Izmenjava dobrih praks med OOK.**
- Koordinatorji posebnih nalog slovenskih OOK iz vseh knjižnic smo obravnavali **Predlog pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične javne službe in podali pripombe**, predloge in dopolnitve.
- Tudi direktorice splošnih knjižnic na Koroškem območju so zgoraj naveden **Pravilnik** obravnavale in prav tako podale pripombe, predloge in dopolnitve.

2.5 Knjižnične storitve za posebne skupine uporabnikov na območju

Koroška osrednja knjižnica in vse splošne knjižnice izvajamo tudi dejavnosti za uporabnike s posebnimi potrebami bodisi v prostorih knjižnice ali v institucijah, kot so domovi za ostarele, enote varstveno-delovnih centrov, šole s prilagojenim programom in različna društva, ki vključujejo uporabnike s posebnimi potrebami.

Slepim in slabovidnim so na voljo **pripomočki za branje, zvočne knjige** Audibook ter na drugih nosilcih, knjige v brajici ..., za uporabnike s težavami pri branju pa se izvaja poseben projekt **»Lahko branje«**. Lažje berljivo gradivo ter zvočne knjige so v knjižnici postavljene ločeno in ustrezno označene, na voljo je tudi elektronska lupa za branje ter več kompletov navadnih lup.

S slušno zanko sta v KOK opremljena dva prostora (razstavišče in Kuharjeva dvorana), kjer se odvija večina naših prireditve. Tako imajo gluhi in naglušni uporabniki brez težav možnost spremljati naše prireditve.

Koroška osrednja knjižnica je članica **Društva za prilagojeno obliko komunikacij LABRA** (lahko branje).

V okviru območnih nalog je Koroška osrednja knjižnica tudi članica delovne skupine za storitve za ranljive skupine uporabnikov (Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto, Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota, KOK).

Za uporabnike s posebnimi potrebami v letu 2020 zaradi epidemije nismo mogli v živo izvajati bibliopedagoških ur, razstav in drugih prireditve. Smo jih pa virtualno spodbujali k branju za bralno značko – **lahko branje** (Korošci pa bukve beremo), kjer vključujemo stanovalce domov starejših in

varstveno-delovnih centrov, pravila pa prilagodimo njihovim bralnim sposobnostim ter drugimi virtualnimi dogodki.

2.6 Področje razvojnih potreb glede informacijske tehnologije na območju

V Koroški osrednji knjižnici smo vseskozi na voljo za pomoč in svetovanje uporabnikom ter knjižničarjem na območju. Svetovali smo pri uporabi elektronskih knjig in elektronskih virov oz. informacijskih storitev na daljavo ter po potrebi svetovali tudi o nabavi in uporabi računalniških sistemov.

Virtualno, preko Zooma, smo se udeležili sestankov sistemskih administratorjev in informatikov osrednjih območnih knjižnic, kot tudi nekaterih sestankov za vse splošne knjižnice ter potrebne informacije in novosti posredovali knjižnicam na območju.

2.7 Promocija območnosti in storitev območne knjižnice

Skupne ali posamične storitve, bodisi območja ali nacionalne, smo promovirali v različnih medijih, na portalu Knjiznice.si, spletni stani knjižnice in na družbenih omrežjih:

- **Facebook:** e-viri (4), Obrazi slovenskih pokrajin (13), Korošci pa bukve beremo (6), Kamra (5), dLib (5), Bodi kul-beri ful (4), različne domoznanske vsebine (21), Dobre knjige (6).
- **Dan dobrih praks »Knjižničar knjižničarju VI.«:** virtualna predstavitev lahkega branja v organizaciji Združenja splošnih knjižnic.
- **»Jezik pride naproti«,** virtualni dvodnevni posvet o lahkem branju v organizaciji Zavoda RISA, Pedagoške fakultete v Mariboru in Ministrstva za kulturo RS. S prispevkom **»Lahko branje v knjižnicah«**.
- predstavitev projekta za **»lahko branje«:** *Lahko je brati: razvoj temeljnih usmeritev, metod, didaktičnih gradiv in spremljajočih orodij za lahko branje v Sloveniji;* za vse strokovne delavce v knjižnicah na območju v vsaki od OK posebej.

3 Koordinacija zbiranja, obdelave in hranjenja domoznanskega gradiva

Koroška osrednja knjižnica je vsa leta, tudi v letu 2020, koordinirala zbiranje, obdelavo in hranjenje vseh vrst domoznanskega gradiva, publikacij in sive literature. Zbirali smo informacije o zavezancih za obvezni izvod, koordinirali bibliografsko obdelavo domoznanskega gradiva in normativno kontrolo. Uporabnikom s celotnega območja smo posredovali zahtevnejše in splošne domoznanske informacije. Članici delovnih skupin za domoznanstvo in Kamro sta se redno udeleževali vseh sestankov na nivoju koordinacije NUK-a in pristojnih OOK-jev (Knjižnica Mirana Potrča Ptuj in Osrednja knjižnica Celje).

V okviru območnosti je koordinatorica za domoznanstvo aktivno sodelovala v skupini za domoznanstvo osrednjih območnih knjižnic, kjer so glavni poudarki in prizadevanja usmerjeni v trajno ohranjanje digitalnega gradiva (repozitorij NUK-a), obdelavi rokopisnega gradiva in zapuščin v sistem COBISS. Več časa pa se je namenjalo tudi projektu *Obrazi slovenskih pokrajin* (skupni portal osrednjih knjižnic, ki izdelujejo biografske leksikone za svoja območja in ga usmerja Mestna knjižnica Kranj).

V letu 2020 smo pridobili, strokovno obdelali v sistemu Cobiss in dokumentirali **473 enot gradiva**, Pridobili smo tudi **312 enot gradiva**, ki smo ga zgolj evidentirali.

3.1 Obrazi slovenskih pokrajin (Koroški biografski leksikon), v elektronski obliki od 1999

V letu 2020 smo nadaljevali z dograjevanjem zbirke bio-bibliografskih podatkov o osebnostih, ki so prispevale tehten delež k razvoju Koroške s celotnega območja. V tem letu smo se ukvarjali pretežno s prenosom gesel iz Koroškega biografskega leksikona s spletne strani knjižnice na skupni portal *Obrazi slovenskih pokrajin*, z urejanjem gesel, dopolnjevanjem in sprotnim dodajanjem na novi platformi. Med knjižnicami in ostalimi deležniki smo tudi usklajevali in urejali dvojnike (iste osebnosti v različnih biografskih leksikonih).

Obrazi slovenskih pokrajin, 2020

3.2 Koroška lokalna bibliografija in osebne bibliografije

Dopolnjevali smo lokalno bibliografijo Koroške z novimi bibliografskimi zapisi. Gre za prispevke in članke iz revij, časopisov, zbornikov, ki se nanašajo na Koroško, zamejsko Koroško in koroške avtorje. To nam je v veliko pomoč kasneje pri posredovanju informacij našim uporabnikom.

Nadaljnje dogajanje gre še vedno v smeri izdelave osebnih bibliografij za različne avtorje. V letu 2020 smo na željo avtorjev, raziskovalcev, strokovnjakov z različnih področij (medicina, polimeri ...) opravljali tudi to nalogo. Obseg dela na tem področju se je občutno povečal.

Osebne bibliografije omogočajo pripravo različnih izpisov bibliografij za katerega koli avtorja, za katerega so podatki vneseni v normativno bazo podatkov CONOR.SI in bibliografske enote v vzajemno bibliografsko bazo podatkov COBIB.SI.

Lokalna bibliografija Koroške (vzajemna baza COBISS od leta 1994 dalje) vsebuje 49.229 zapisov.

V letu 2020 je bilo evidentiranih **2.739** časnikov, časopisov in revij, kreiranih je bilo **980** zapisov za članke.

BIBLIOGRAFIJA KOROŠKE	ŠTEVILO ČLANKOV
LOKALNA (Mežica, Črna, Prevalje, Ravne, Mežiška dolina)	321
OBMOČNOST (Koroška krajina, slovenska Koroška v Avstriji)	659
SKUPAJ	980

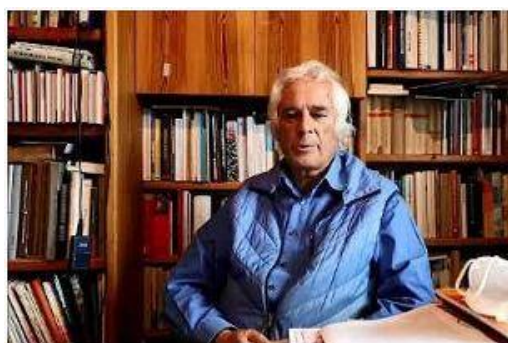
3.3 Razstave in prireditve

V času omejevanja javnega življenja zaradi vsesplošne epidemije smo se knjižnice kar hitro in dobro prilagodile razmeram. Našim uporabnikom smo bili na voljo tako za informacije kot tudi za

gradivo. Prilagodili smo tudi našo razstavno dejavnost in prireditve. Vse skupaj smo v pretežni meri »preselili« na splet, in tako ohranili stik z uporabniki in obiskovalci. Preko Facebooka, spletne strani in Youtube kanala smo promovirali naše zbirke, gradivo in avtorje domačine ter portala Kamra in dLib.

3.3.1 Koroški plebiscit in starejša koroška periodika

Spletno predavanje **Avguština Malleja** Koroški plebiscit in starejša koroška periodika smo izvedli v počastitev 100. obletnice koroškega plebiscita in predstavitev digitalizirane starejše koroške periodike in plebiscitnega gradiva iz zbirk Koroške osrednje knjižnice. Predavanje smo izvedli na daljavo, preko spleta in posnetek objavili na Youtube kanalu knjižnice.

Predavanje Avguština Malleja
(objava na Youtube kanalu)

3.3.2 Razstava ob 70-letnici smrti Lovra Kuharja-Prežihovega Voranca

Ob spominski slovesnosti ob 70-letnici in v okviru kulturnega praznika smo v novi večnamenski dvorani v Kotljah pripravili razstavo o življenju in delu Lovra Kuharja-Prežihovega Voranca.

Razstava ob 70-letnici smrti Prežihovega Voranca v
Kotljah

3.3.3 Tematske spletne razstave

Ob prazniku mesta Ravne in ob različnih drugih priložnostih smo v domoznanskem oddelku na spletu, iz naših posebnih zbirk, objavljali dnevne albume na različne teme:

- Dom železarjev na Ravnah,
- Urbanistične podobe mesta,
- Kako smo se včasih prevažali,
- Kako smo včasih na Ravnah živeli,
- Trgovska veriga Merx,
- Zlet slovenskih tabornikov na Preškem Vrh,uh,
- Navrški Vrh in praznik mesta Ravne na Koroškem,
- Spomenik OF na Navrškem Vrh,uh,
- Zbirka plebiscitnega gradiva v Koroški osrednji knjižnici.

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika
Objavil Simona Vondrača · 12. oktober 2020 ·

Preški Vrh, še ena priljubljena izletniška točka v neposredni bližini Raven na Koroškem, svoj sloves v večji meri dolguje pisatelju Prežihovemu Vorancu in ostalim 'Kuharjevim pobom'.

17. aprila 1977 je na Preškem Vrh,uh potekal Zlet slovenskih tabornikov 'Prežihovo 77'. Takrat so na mestu postavili iz hrasta izklesan obelisk z motivi iz Prežihovih povesti. Pomnik je izdelal kipar Peter Jovanovič, slovesno pa ga je odkril dr. Bratko Kreft.
(vir: Fototeka KOK)

Objava: Zlet slovenskih tabornikov na Preškem Vrh,uh leta 1977 (objava na Facebook-u)

3.3.4 Priložnostne spletne objave

Na spletu (Facebook) in spletni strani knjižnice smo skozi vse leto objavljali (ob raznih obletnicah) krajše zapise in fotografsko gradivo avtorjev domačinov in na ta način tudi promovirali biografski portal Obrazi slovenskih pokrajin-Korošci:

- Franc Lampret,
- Niko R. Kolar,
- Avgust Kuhar,
- Tone Ivartnik,
- Marijan Mauko,

- Janez Mrdavič,
- Ervin Wlodyga,
- Prežihov Voranc,
- Andrej Grošelj,
- Mitja Šipek, ...

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika
Objavi Simon Šuler Pandev · 8. januar ·

Na včerajšnji dan (7. 1.) se je leta 1935 rodil Tone Ivartnik. Nekateri se ga verjetno spomnijo predvsem kot zborovodje, profesorja glasbe in tudi športnika. V svoji res bogati in dolgoletni glasbeni karieri je bil član, umetniški vodja in zborovodja več kot dvajsetih zborov v Mežiški dolini in na avstrijskem Koroškem. Več o njegovem delu in življenju vam ponujamo na povezavi: <https://www.obrazislovenskihpokrajini.si/oseba/ivartnik-tone/>

Objava: Portret in zapis o Tonetu Ivartniku (objava na Facebook-u)

3.4 Domoznanski projekti

V letu 2020 smo pričeli z aktivnostmi pridobivanja sredstev za restavriranje dragocenega rokopisa **Žegarjev Antikrist**. Gre za interventna sredstva Ministrstva za kulturo in sicer za kulturne projekte, za katere vsebinsko ustrezen razpis ni predviden in so le-ti utemeljeni z javnim interesom na področju kulture. Knjižnica je na ministrstvo naslovila vlogo za finančno pomoč pri konserviranju - restavriranju knjig.

Digitaliziran rokopis – Žegarjev Antikrist

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika poleg tiskanega knjižničnega gradiva v varovanih prostorih hrani tudi rokopise, med drugim Žegarjev Antikrist, ki je za slovensko slovstvo velikega pomena. Delo je v zelo slabem stanju in je potrebno na njem izvesti konservatorsko-restavratorska dela. Žegarjev Antikrist je del Kotnikove zapuščine, posebne zbirke Koroške osrednje knjižnice dr. Franca Sušnika, ki je nastala okoli leta 1920 po zaslugi zbiratelja dr. Franca Kotnika. Zbirka šteje nekaj več kot 2.800 enot. Žegarjev Antikrist je del avtorja Matije Žegarja, nastalo leta 1767 v Podgorju pri št. Jakobu in Hodišah. Obsega 380 strani, formata 25 cm. Pisna podlaga je papir. Kmet in bukovec Matija Žegar iz okolice Vrbskega jezera je zaradi prevoda Antikrista pomemben za slovensko slovstvo. Gre za prevod obsežne knjige p. Dionizija Lützelburškega, kapucinarja renške provincije. Je obsežen rokopis v foliju, ki je tudi ilustriran. Našel ga je župnik Singer leta 1902 v Logi vasi. Iz samega naslova rokopisa izvemo, da je narejen po prvi izdaji iz leta 1682. Dr. Franc Kotnik je v Zborniku zimske pomoči iz leta 1944 zapisal: "85 let po tem, ko je izšel izvirnik, ga je po slabi modrosti preobrnil v slovenski jezik - pa ne celotno besedilo, ampak samo "po tem večem" Matija Žegar zavolj svojih dobrih prijateljev." Ta najstarejši, izvirni prevod Antikrista je pisan v rožanskem narečju in nosi naslov: "Antichrista Shivllenie ali Leben Antechrista. V rokopisu so zapisana prerokovanja in praznoverne molitve, zato besedila niso nikoli tiskali.

3.5 Rokopisi

V letu 2020 smo nadaljevali s popisi naših posebnih zbirk (rokopisi, fototeka, razglednice) in predvsem gradiva, ki smo ga digitalizirali za potrebe dLib-a, Kamre in naših zbirk.

Prav tako skozi vse leto pridobivamo različne rokopise in avtografe, ki jih evidentiramo in primerno shranimo.

3.6 Zaščita dragocenega gradiva

Z restavriranjem oz. vezavami dragocenega gradiva iz različnih posebnih zbirk vsako leto najbolj ogroženo in poškodovano gradivo v okviru finančnih zmožnosti strokovno popravimo in zaščitimo, pri čemer sodelujemo s podjetjem LIBRA

AUTENTICA, restavriranje in arhiviranje knjižnega gradiva, d.o.o.

Digitalizirana stran zamejskega časopisa MIR, 1882

3.7 Publiciranje in promocija zbirk

Domoznanka Simona Vončina je v letu 2020 pripravila prispevek z naslovom **Podobe časa v prav posebnih zbirkah Koroške osrednje knjižnice** za publikacijo Posebne domoznanske zbirke – izzivi in priložnosti, ki je izšla na letošnjem Domfestu (6. festivalu domoznanstva) v Kranju. Dogodek in predstavitev prispevkov je potekala v spletnem okolju v oktobru 2020.

Domoznanka Simona Šuler Pandev je pripravila prispevek z naslovom **»Študijska« in njena pisna dediščina kot vez med industrijo in kulturo** za jubilejno publikacijo Od Koroškega fužinarja do ravnega jeklarja (ob 400. letnici železarstva in jeklarstva na Ravnah), izdano v novembru 2020. Zaposleni bibliotekarki v domoznanskem oddelku sta sodelovali v uredniškem odboru publikacije, knjižnica pa tudi kot soizdajateljica.

3.8 Digitalizacija dragocenega gradiva iz posebnih zbirk (www.dlib.si, www.kamra.si)

3.8.1 Digitalizacija

Da bi ohranili, zaščitili in hkrati olajšali dostop do starejšega domoznanskega gradiva, rokopisov in starejše periodike, smo nadaljevali z dolgoročno načrtovano digitalizacijo knjižnične dediščine, oziroma pripravili e-vsebine za skupni regijski portal Kamra in dLib ter za spletno stran knjižnice.

Digitalizirana stran zamejskega časopisa MIR, 1920

V letu 2020 smo nadaljevali že začeti projekt digitalizacije obsežne zbirke serijskih publikacij. S sredstvi v okviru območnih nalog smo uspeli (v sodelovanju z gradivom Narodne in univerzitetne knjižnice Ljubljana) digitalizirati časopis **Mir**, ki je neprekinjeno izhajal od leta 1882-1920 in velja za enega od pomembnih glasnikov dogajanja v tem času. Izdajati ga je začel Andrej Einspieler in vsebino lista določil takole: *»Uvodniki politične, gospodarske, cerkvene in druge vsebine, kot je pač običajno v političnih listih; notranje- in zunanjepolitični pregled; poročila in dopisi o raznih dogodkih in potrebah v državi in v deželah; informacije o dogodkih dneva, novotarijah na področju kmetijstva in obrti ...beletristični prispevki v obliki feljtona, anekdot, ugank ... tržne cene, naznanila, inserati.«*

O pomenu »Mira« je poročal Koroški koledar, publicistično delo Andreja Einspielerja so v disertacijah ocenjevali Valentin Inzko, Bartholomäus Petrei in Avgustin Malle. O političnem profilu koroškega časopisa Mir je v Zgodovinskem časopisu pisal Janko Pleterški.

Gre za velik pomen v smislu slovenskega, dragocenega gradiva, prispevkov o naši (Koroški) preteklosti, vir informacij in podatkov, ki so jih v preteklosti in jih bodo v prihodnje izčrpavali uporabniki naše osrednje območne knjižnice in ostalih območnih knjižnic ter drugih kulturnih

institucij (muzeji, galerije, arhivi) na tej in oni strani Koroške.

V domoznanski zbirki hranimo večino letnikov časopisa Mir, vendar je v arhivu kar precej kopij, zato smo se odločili sodelovati z Narodno in univerzitetno knjižnico, ki hrani originale. Nekaj pa smo dopolnili tudi z zbirko Slovenske študijske knjižnice iz Celovca.

Naša najpomembnejša naloga pa ni le hranjenje, zbiranje in posredovanje domoznanskega gradiva, temveč posredovanje domoznanskih informacij. Zato je za informatorje v naši območni knjižnici in vseh splošnih knjižnicah na območju tudi Mir bil in bo nepogrešljiv vir informacij na vseh področjih življenja naše Koroške tostran in onstran meje.

Digitalizacijo bo izvedel zunanji partner z dolgoletnimi izkušnjami in referencami, ki bo nudil kvalitetno in najugodnejšo storitev in ki nam bo nudil revizijsko in zakonsko skladno elektronsko hrambo, po zahtevah nadzorne institucije KPMG (certifikat o revizijski skladnosti) in Arhiva Republike Slovenije (akreditacija).

Digitalizirane vsebine (40 letnikov: **9400 str.**) smo vključili na portala **dLib** in **Kamra**, do njih lahko neomejeno dostopajo vsi uporabniki svetovnega spleta.

dLib v številkah: **DIGITALNA KNJIŽNICA SLOVENIJE**

Na portalu dLib smo imeli v preteklem letu **72.702** skupnih vpogledov v vsebino in **237.216** vpogledov v metapodatke. Število skupnih vpogledov v vsebino se je zelo povečalo glede na predhodna leta, prav tako vpogledi v metapodatke.

3.8.2 Spletni portal slovenskih splošnih knjižnic Kamra www.kamra.si

Portal KAMRA je spletno mesto, ki združuje digitalizirane vsebine s področja domoznanstva, ki jih drugače na tradicionalen način zbirajo in posredujejo splošne knjižnice in druge lokalne kulturne organizacije. Vključuje vsebine, ki so za določeno področje značilne, zanimive in v interesu lokalne skupnosti. Osnovni gradniki KAMRE so multimedijски elementi (dokumenti, slike, avdio-video zapisi), opisani z metapodatki. Prikaz vsebin na portalu temelji na pripovedovanju zgodb – digitalnih zbirk, v katerih izbrano temo opišemo z

besedilom in jo ilustriramo multimedijskimi elementi.

Tudi v letu 2020 se je Koroška osrednja knjižnica vključevala v aktivnosti v zvezi s spletnim portalom in sodelovala na sestankih regijskih urednikov.

3.8.3 Nove vsebine na portalu Kamra

V letu 2020 smo na portal Kamra prispevali štiri nove digitalne zbirke:

Življenjska pot in literarna ustvarjalnost Lovra Kuharja – Prežihovega Voranca (1893–1950)

<https://www.kamra.si/digitalne-zbirke/item/lovro-kuhar-prezihov-voranc-2.html>

Prežihov Voranc je gotovo eden najbolj silnih in svetlih likov v slovenski književnosti. Že pred 2. svetovno vojno je nastopil v njej kot predstavnik socialnega ali novega realizma, kot pesnik koroške zemlje. Za nas Korošce pa je Prežih vedno pomenil še nekaj več. Njegova osebnost je bila in bo kar trikrat pomembna. Prvo pomembnost daje Vorancu umetniško pisateljsko ime. Drugo pomembnost je skovala njegova zavedna revolucionarna dejavnost, saj je bil blizu svetovnemu vrhu komunistov, kar za tiste čase v politiki ni bila majhna stvar. Tretja razsežnost njegove pomembnosti pa je skrita v koroški pokrajini, v domači zemlji in v njegovih zdravih koreninah: ljubezen in strast sta ji uokvirili težko določljive, a hkrati zelo jasne in odločne poteze Voranca človeka. Popotovanje po življenjskih postajah in literarnih biserih pisatelja samouka se torej začne s koroško zemljo, ljudmi in kraji. Kotlje, ki se stiskajo k Uršlji gori na jugovzhodni strani štiri kilometre od Raven na Koroškem, so rojstna vas koroškega pisatelja Lovra Kuharja - Prežihovega Voranca.

**Prežihova bajta – spominski muzej
Prežihovega Voranca (1979–2019)**

<https://www.kamra.si/digitalne-zbirke/item/prezihova-bajta-spominski-muzej-prezihovega-voranca-1979-2019.html>

Koroški pokrajinski muzej je največja kulturna ustanova na Koroškem in skrbi za številne muzejske zbirke ter razstave, posejane po vseh treh dolinah naše slikovite pokrajine.

Med njimi prav posebno mesto zaseda Prežihova bajta, spominski muzej Prežihovega Voranca. Stoji nad Kotljami na sončnem pobočju Preškega vrha in sodi med najbolj obiskane lokacije Koroškega pokrajinskega muzeja. Na tej majhni domačiji je mladost preživel naš veliki pisatelj [Lovro Kuhar - Prežihov Voranc](#).

Prežihova bajta je bila spremenjena v pisateljev spominski muzej leta 1979.

Po uradnem odprtju so skrb za Prežihovo bajto prevzeli zaposleni v takratnem Delavskem muzeju na Ravnah na Koroškem. Danes tradicijo upravljanja nadaljuje Koroški pokrajinski muzej. Osnovne naloge so skrb za rojstno hišo in njeno okolico, ohranjanje spomina na pisatelja ter popularizacija njegovega dela. V zadnjih letih pa muzej postopoma dodaja tudi nove vsebine ter gradi na povezovanju ljudskega stavbarstva in tradicionalnega kmečkega življenja, ki ga v svojih delih tako natančno in slikovito opisuje Prežih.

**Odbojka – ponos železarskega kraja: 90 let
odbojke na Ravnah na Koroškem, 1928–2018**

<https://www.kamra.si/digitalne-zbirke/item/devetdeset-let-odbojke-na-ravnah-na-koroskem-1928-2018.html>

Odbojkarske korenine so ene najmočnejših korenin ravske športne identitete. Malo je športnih kolektivov, ki lahko praznujejo tako visok jubilej: 90 let organiziranega športa, v katerem se je nabralo veliko vzponov pa tudi padcev; ampak najvažnejši so vzponi, ki pričajo o izrednih uspehih vseh generacij ravske odbojkarje, ki so jih dosegli z voljo, vztrajnimi treningi in naravno nadarjenostjo za to plemenito igro.

Odbojka je na Ravnah doma že celih 90 let. Fužinarjevi fantje so si v teh letih kar trikrat priborili nastopanje v prvi zvezni ligi, ki je bila najvišje možno tekmovanje v takratni Jugoslaviji. Kadar jim ni šlo najbolje, so igrali rang nižje, v drugi zvezni ligi – zahod. A tudi kadar so bili v tej drugi najmočnejši jugoslovanski ligi, so skoraj vedno krojili vrh odbojkarske lestvice. V samostojni Sloveniji pa jim je največ pomenil dvojni naslov leta 1998. Takrat so postali slovenski pokalni in državni prvaki.

Tudi ženska ekipa Fužinarja ni zaostajala za uspešnimi člani.

Leta 2018 na žalost ni bilo na voljo zadostnih sredstev, da bi tudi ob 90-letnici izšel dostojen almanah, kot so ga odbojkarji izdali za 50, 60, 70 in 80 let odbojke na Ravnah na Koroškem, zato je zdaj njihova 90. obletnica zaživela na spletnem portalu Kamra.

Duh v času: 7 desetletij knjižnice v podobah in rečeh

<https://www.kamra.si/digitalne-zbirke/item/duh-v-casu-7-desetletij-knjiznice-v-podobah-in-receh-2.html>

Zbirka v razširjeni obliki sledi domoznanski razstavi DUH V ČASU: 7 desetletij knjižnice v podobah in rečeh, s katero smo simbolično zaključili jubilejno leto knjižnice. Vizualna osnova digitalne zbirke je Fototeka Koroške osrednje knjižnice, analogna in digitalna, za to razstavo v celoti skrbno pregledana, kuverta za kuvertu, mapa za mapo, izbor izbora odbranega ... Tema so obiskovanja, prireditve in slavnosti, ki so nastajale pod okriljem knjižnice in v navezavi s sorodnimi institucijami. Fotodokumentirani dogodki, ki so kot dragocen dokument časa postali gradniki posebne zbirke Fototeka.

3.8.4 Kamra 2020 v številkah

Koroška je na portalu Kamra bogatejša za naslednje število vsebin:

	DIGITALNE ZBIRKE	MULTIMEDIJSKI ELEMENTI	NOVICE
Koroška osrednja knjižnica	4*	908	1
Knjižnica Ksaverja Meška Slovenj Gradec	/	5	1
SKUPAJ	4	913	2

* s posameznimi poglavji/podzbirkami: 101

3.8.5 Predstavitev in promocija digitalizacije in portalov dLib in Kamra

- Portal Kamra in dLib smo v prvih mesecih leta predstavljali organiziranim šolskim

skupinam, predvsem v okviru projekta Rastem s knjigo.

- Ob organiziranih ogledih knjižnice in gradu Ravne obiskovalce seznanjamo z dosegljivimi e-viri, predvsem s portaloma Kamra in dLib, kjer se lahko v sliki in besedi sprehodijo skozi zgodovino prostora Na planoti Ravne ter se seznanijo z bogatim slikovnim gradivom, ki se navezuje na zgodovino koroške krajine in na znamenite osebnosti, ki so tu delovale, seznanjamo jih tudi z bogatimi umetniškimi, fotografskimi, slikovnimi in časopisnimi zbirkami domoznanskega oddelka.
- Objava o digitalni prisotnosti knjižnice v času izrednih razmer v decembrski številki Ravenskih razgledov.
- Prispevek o knjižnici in njenih zbirkah v digitalnem okolju v oddaji Kulturni drobri na Koroškem radiu, 5. 11. 2020.
- Promocija vsebin portala Kamra preko Facebook profila knjižnice in Youtube kanala.
- Osrednje knjižnice na našem območju v okviru območnih nalog obveščamo o novih digitaliziranih vsebinah in različnih možnostih informiranja uporabnikov v zvezi z gradivom. V lanskem letu smo gradivo predstavljali in promovirali predvsem preko spleta.

4 Usmerjanje izločenega knjižničnega gradiva s svojega območja

Načrtna izgradnja in upravljanje knjižničnih zbirk zahteva tudi odpis knjižničnega gradiva. Koroške splošne knjižnice so v skladu s Pravilniki o izločanju in odpisu knjižničnega gradiva in s strokovnimi navodili NUK-a izvajale načrtovani in kontinuirani odpis knjižničnega gradiva, saj le z aktualno zbirko lahko zadovoljujemo potrebe svojega okolja in uporabnikov.

Koroška osrednja knjižnica je izloženo in odpisano gradivo usmerjala. Prejeli smo tri sezname izločenega in odpisanega gradiva iz knjižnic Radlje ob Dravi (2) in Dravograd (1) skupaj 1.824 enot gradiva. Žal pa ni bilo potrebe, da bi katero gradivo uvrstili v našo zbirko.

5 Nacionalna koordinacija NUK in sodelovanje z drugimi OOK

Redno smo se udeleževali sestankov, srečanj in izobraževanj. Zaradi epidemije smo večino sestankov izvedli preko aplikacije Zoom.

Na sestankih koordinatorjev smo iz KOK sodelovali koordinatorka, člani uredniških in nadzornih odborov, direktorica in koordinatorka pa sta sodelovali v timu OOK.

5.1 Delovne skupine

Strokovni delavci Koroške osrednje knjižnice sodelujemo v delovnih skupinah:

- za domoznanstvo,
- digitalizacijo,
- e-viri,
- brezplačna medknjižnična izposoja,
- Obrazi slovenskih pokrajin,
- uredniki in člani nadzornega odbora regijskega portala Kamra,
- sistemskih administratorjev in informatikov,
- knjiznice.si,
- storitve za ranljive skupine uporabnikov,
- koordinatorji OOK,
- direktorji OOK,
- član uredniškega odbora Dobreknjige.si.

5.2 Izobraževanje

Udeležili smo se naslednjih izobraževanj (na daljavo), ki jih je za osrednje območne knjižnice pripravila NUK:

- Uporaba podatkovne zbirke PressReader (3 udeleženci z območja).
- Uporaba podatkovne zbirke EBSCOhost Research Databases (2 udeleženci z območja).

Pripravile: Darja Molnar, koordinatorka OOK

Simona Šuler Pandev, Simona Vončina,
domoznanski oddelek

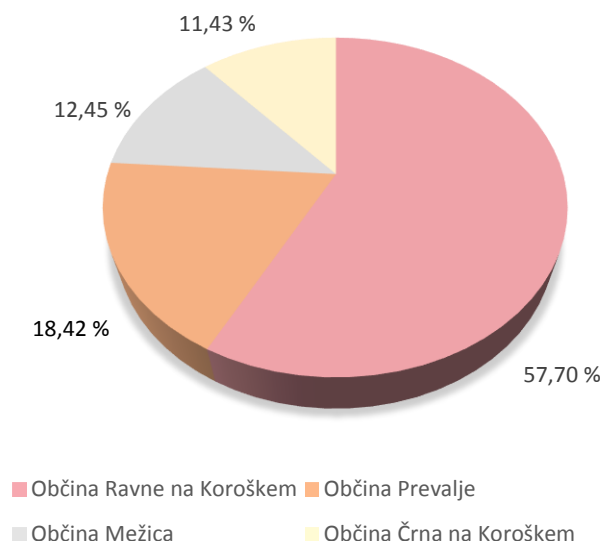
XIII Finančno poslovanje knjižnice

Javni zavod Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika Ravne na Koroškem spada med določene posredne uporabnike enotnega kontnega načrta, in je tako za leto 2020 dolžan sestaviti in prikazati poslovanje po opredeljenih zakonskih in podzakonskih predpisih:

- Zakon o računovodstvu, ki se sklicuje na Slovenske računovodske standarde. Izhajati je potrebno iz SRS 36, to pa so računovodske rešitve v nepridobitnih organizacijah (UL RS, 23/99 in 30/02- 20. do 29. in 51. člen);
- Pravilnik o sestavljanju letnih poročil za proračun in proračunske uporabnike in druge osebe javnega prava (UL RS, 115/02, 21/03, 134/03 in 126/04, 120/07 in 124/08) oz. Pravilnik o računovodskih izkazih (4. do 8. člen, 13. do 17. člen in 21. do 28. člen);
- Odredba o razčlenjevanju in merjenju prihodkov in odhodkov uporabnikov enotnega kontnega načrta (UL RS, 54/02);
- Pravilnik o enotnem kontnem načrtu za proračun in proračunske uporabnike (UL RS, 86, 110/99 ter UL RS 23, 37/00 in 54/02);
- Zakon o javnih financah z dopolnitvami (UL RS, 79/99, 124/00, 79/01, 30/02 in 56/02, 110/02, 127/06, 14/07, 64/08 in 109/08);
- Navodilo o pripravi zaključnega računa in metodologiji za pripravo poročila o doseženih ciljih in rezultatih (UL RS, 12/01 in 10/06 in 8/07);
- Metodološko navodilo za predložitev letnih poročil pravnih oseb javnega prava (UL RS, št. 138/06);

Med občinami (so)ustanoviteljicami se finančna obveznost za skupne stroške razdeli v skladu s sprejetim sporazumom z dne 15. 9. 1999.

Razdelitev stroškov občin ustanoviteljic

1 Realizacija vseh prihodkov in odhodkov na dan 31. 12. 2020

		REALIZIRANO	PLANIRANO	REALIZIRANO	INDEKS	INDEKS
OPIS		2019	2020	2020		
		1	2	3	3/2	3/1
I.A.	Prihodki za izvajanje javne službe	808.994,94	882.006	857.955,68	97,27	106,05
1.	Prejeta sredstva od občin za tekoče poslovanje	698.996,67	756.728	733.232,78	96,90	104,90
1.1.	Sredstva za plače, prisp. in druge osebne prejemke	563.711,31	616.658	598.836,35	97,11	106,23
1.1.1.	Občina Ravne na Koroškem	337.550,55	373.814	366.741,05	98,11	108,65
1.1.2.	Občina Prevalje	98.424,11	105.749	104.115,61	98,46	105,78
1.1.3.	Občina Mežica	66.596,37	71.475	66.723,23	93,35	100,19
1.1.4.	Občina Črna na Koroškem	61.140,28	65.620	61.256,46	93,35	100,19
1.2.	Sredstva za mat. stroške (so)ustanoviteljic	129.218,60	133.350	128.367,36	96,26	99,34
1.2.1.	Občina Ravne na Koroškem	78.939,60	78.500	78.500,00	100,00	99,44
1.2.2.	Občina Prevalje	18.500,00	21.500	18.500,00	86,05	100,00
1.2.3.	Občina Mežica	16.946,00	18.200	16.400,00	90,11	96,78
1.2.4.	Občina Črna na Koroškem	14.833,00	15.150	14.967,36	98,79	100,91
1.3.	Program krajevnih knjižnic	6.066,76	6.720	6.029,07	89,72	99,38
1.3.1.	Občina Ravne na Koroškem	3.336,76	4.000	3.126,58	78,16	93,70
1.3.2.	Občina Mežica	1.600,00	1.600	1.600,00	100,00	100,00
1.3.3.	Občina Črna na Koroškem	1.130,00	1.120	1.302,49	116,29	115,26
1.4.	Sofinanciranje projektov občine (so)ustanovit.					
2.	Prejeta sredstva Ministrstva za kulturo	71.165,00	89.328	71.088,00	79,58	99,89
2.1.	Ministrstvo za kulturo - program OOK	1.479,00	5.500	2.199,70	39,99	148,73
2.2.	Ministrstvo za kulturo - plače OOK	60.000,00	69.038	60.000,00	86,91	100,00
2.3.	Ministrstvo za kulturo - digitalizacija OOK	7.466,00	10.030	6.688,30	66,68	89,58
2.4.	Ministrstvo za kulturo - zamejci	2.220,00	4.760	2.200,00	46,22	99,10
3.	Lastni prihodki (članarine, vpisnine, opomini itd.)	33.928,30	34.550	32.599,78	94,36	96,08
3.1.	Članarine in vpisnine	18.842,86	18.500	15.797,44	85,39	83,84
3.2.	Opomini	12.532,47	13.000	6.799,29	52,30	54,25
3.3.	Izgubljeno ali uničeno gradivo in izkaznice	539,60	600	311,45	51,91	57,72
3.4.	Medknjižnična izposoja	691,30	300	163,60	54,53	23,67
3.5.	Fotokopiranje	77,16	200	45,81	22,91	59,37
3.6.	Izpisi	141,91	250	19,09	7,64	13,45

3.7.	Komercialni najem prostorov		400	103,00	25,75	
3.8.	Ostale storitve knjižnice		0	67,70		
3.9.	Bukvarna	1.063,00	1.200	1.696,40	141,37	159,59
3.10.	Knjiga "NA PLANOTI RAVNE"	40,00	100		0,00	0,00
3.11.	Ravenski razgledi			7.596,00		
4.	Drugi prihodki	250	1.400	0	0	0,00
4.1.	Obresti		0			
4.2.	Odškodnine zavarovalnica		500	0,00		
4.3.	Prihodki donacije	205,13				
4.4.	Drugi prihodki	44,66				
4.5.	Prihodki za povračila stroškov		900			
4.8.	Stroški po projektih					
5.	Investicijsko vzdrževanje občina Ravne	4.655,18		20.327,52		
6.	Investicijsko vzdrževanje občina Prevalje			707,60		

I.B.	Odhodki za izvajanje javne službe	809.029,00	882.006	838.539,77	95,07	103,65
-------------	--	-------------------	----------------	-------------------	--------------	---------------

1.	PLAČE IN DRUGI OP	615.884,93	685.697	651.902,43	95,07	105,85
1.1.	BOD	475.362,28	529.500	493.704,60	93,24	103,86
1.2.	Prispevki delodajalca	78.830,29	85.250	86.229,80	101,15	109,39
1.3.	Drugi stroški dela - usposabljanje na del. mestu					
1.4.	Drugi osebni prejemki	61.692,36	70.947	71.968,03	101,44	116,66
1.4.1.	Regres	21.099,88	20.392	23.906,71	117,24	113,30
1.4.2.	Prehrana med delom	18.821,56	21.253	17.651,58	83,05	93,78
1.4.3.	Prevoz na delo	10.600,51	11.750	8.202,70	69,81	77,38
1.4.4.	Jubilejne nagrade, solidarnostne pomoči itd.	1.155,02	7.678	11.234,24	146,32	972,64
1.4.5.	Dodatno pokoj. zavarov. ZVPSJU	10.015,39	9.874	10.972,80	111,13	109,56

2.	STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	193.144,07	196.309	186.637,34	95,07	96,63
2.1.	Stroški blaga in materiala	65.611,63	67.000	64.340,86	96,03	98,06
2.1.1.	Material za tekoče vzdrževanje	7.783,79	9.000	8.874,50	98,61	114,01
2.1.2.	Električna energija	13.300,98	13.000	13.622,92	104,79	102,42
2.1.3.	Ogrevanje	32.385,71	30.000	33.826,14	112,75	104,45
2.1.4.	Drobni inventar		1.000	812,56	81,26	0,00
2.1.5.	Pisarniški material, oprema knjiž. grad. strok. literatura	8.165,78	9.000	6.187,25	68,75	75,77

2.1.6.	Material za razstave in prireditve	3.520,39	4.200	717,49	17,08	20,38
2.1.7.	Drugi materialni stroški	454,98	800	300,00	37,50	65,94
2.2.	<i>Stroški storitev</i>	<i>116.290,34</i>	<i>118.690</i>	<i>87.829,45</i>	<i>74,00</i>	<i>75,53</i>
2.2.1.	Telefonske in poštno storitve	8.146,44	8.200	9.004,47	109,81	110,53
2.2.2.	Vzdrževanje in popravila	4.836,14	8.500	7.103,44	83,57	146,88
2.2.3.	Računalniške storitve	7.365,71	10.000	7.534,83	75,35	102,30
2.3.4.	Internetna gostovanja in domene	3.593,44	3.500	2.214,64	63,28	61,63
2.2.5.	Varovanje objekta	2.977,25	3.000	3.390,68	113,02	113,89
2.2.6.	Stroški čiščenja	3.079,76	4.500	1.898,89	42,20	61,66
2.2.7.	Reklame in objave	5.901,15	3.000	1.819,02	60,63	30,82
2.2.8.	Stroški zavarovanja	10.291,37	8.000	5.577,45	69,72	54,20
2.2.9.	Stroški plačilnega prometa	622,37	1.000	528,89	52,89	84,98
2.2.10.	Stroški svetovalnih, odvetniških storitev in podobno	1.946,64	1.500		0,00	0,00
2.2.11.	Stroški izobraževanja	1.891,66	3.000	1.002,42	33,41	52,99
2.2.12.	Komunalne in prevozne storitve	6.091,05	7.500	5.485,43	73,14	90,06
2.2.13.	Stroški službenih potovanj	3.095,28	2.500	899,99	36,00	29,08
2.2.14.	Stroški študentskega servisa	1.633,76	4.500	2.068,80	45,97	126,63
2.2.15.	Stroški avtorskega honorarja	1.463,04	2.000	375,97	18,80	25,70
2.2.16.	Sejnine	1.117,54	1.600	372,50	23,28	33,33
2.2.17.	Reprezentanca in poslovna darila	956,07	2.000	416,10	20,81	43,52
2.2.18.	Stroški članarin in medknjižnične izposoje	1.915,72	2.000	1.714,10	85,71	89,48
2.2.19.	Stroški razstav in prireditev	14.505,57	10.000	9.788,49	97,88	67,48
2.2.21.	Stroški drugih storitev	3.169,90	2.000	3.330,07	166,50	105,05
2.2.22.	Stroški območnosti OOK	1.697,57	5.500	2.199,70	39,99	129,58
2.2.23.	Stroški digitalizacije OOK	7.501,78	10.030	6.889,58	68,69	91,84
2.2.24.	Stroški MK ZAMEJCI	2.488,46	4.760	2.200,00	46,22	88,41
2.2.25.	Mladinska dejavnost	6.906,14	6.000	6.851,54	114,19	99,21
2.2.26.	Bralna značka za odrasle	1.519,44	1.000	1.782,86	178,29	117,34
2.2.27.	Projekt ČIČI	3.667,42	2.100		0,00	0,00
2.2.28.	Bukvarna Ajta	1.063,00	1.000	1.696,40	169,64	159,59
2.2.29.	70 letnica KOK	4.852,87				0,00
2.2.30.	Knjižne mišice	1.274,00				0,00
2.2.31.	Branje za mlade	719,80		1.683,19		233,84
2.3.	<i>Nakup knjižničnega gradiva - lastna sredstva</i>	<i>0,00</i>				
2.4.	<i>Drugi odhodki</i>	<i>5.374,24</i>	<i>10.619</i>	<i>11.271,29</i>	<i>106,14</i>	<i>209,73</i>
2.4.1.	Stavbno zemljišče	4.169,14	4.500	4.239,02	94,20	101,68
2.4.2.	Promocija zdravja	1.084,76	700	345,75	49,39	31,87
2.4.3.	Obresti	23,63	100	406,32	406,32	1.719,51

2.4.4.	Drugi finančni odhodki	96,71	50		0,00	
2.4.5.	Stroški po projektih		5.269			
2.4.6.	Ravenski razgledi			6.280,20		
2.5.	<i>Investicijsko vzdrževanje</i>	5.867,86		23.195,74		395,30

I.C.	Presežek prihodkov nad odhodki za dejavnost	-34,06	0	19.415,91		
-------------	--	---------------	----------	------------------	--	--

II. A.	SREDSTVA V UPRAVLJANJU	122.256	132.352	111.877	84,53	91,51
---------------	-------------------------------	----------------	----------------	----------------	--------------	--------------

1.	Sredstva za knjižnično gradivo	101.169	105.242	101.095	96,06	99,93
1.1.	Knjižnično gradivo - občine	48.362,00	51.505	48.752,15	94,66	100,81
1.1.1.	Občina Ravne na Koroškem	27.832,00	27.832	27.832,00	100,00	100,00
1.1.2.	Občina Prevalje	10.757,00	10.757	10.757,00	100,00	100,00
1.1.3.	Občina Mežica	3.270,00	6.413	6.413,00	100,00	196,12
1.1.4.	Občina Črna na Koroškem	6.503,00	6.503	3.750,15	57,67	57,67
1.2.	Ministrstvo za kulturo - knjižnično gradivo	41.584,00	43.737	44.150,00	100,94	106,17
1.3.	Ministrstvo za kulturo - knjižnično gradivo OOK	6.000,00	7.000	6.000,00	85,71	100,00
1.4.	Knjižnično gradivo - lastna sredstva	5.223,02	3.000	2.193,27	73,11	41,99
2.	Ministrstvo za kulturo - računalniška oprema	1.950,00		0,00		
3.	Investicija prejeta v upravljanje Ravne na Koroškem	15.227,33	25.800	9.672,60		63,52
4.	Investicija prejeta v upravljanje Mežica		1.310			
5.	Investicija prejeta v upravljanje Črna na Koroškem	3.910,00				
6.	Dotacije namenske za nakup osnovnih sredstev					
7.	Vir za nabavo OS (presežek prih. iz pret. let. za nabavo OS)			1.109,05		

II.B.	INVESTICIJSKI ODHODKI	122.256	132.352	111.877	84,53	91,51
--------------	------------------------------	----------------	----------------	----------------	--------------	--------------

1.	Nakup knjižničnega gradiva	101.169,02	105.242	101.095,42	96,06	99,93
1.1.	Nakup knjižničnega gradiva - občine	48.362,00	51.505	48.752,15	94,66	100,81
1.1.1.	Občina Ravne na Koroškem	27.832,00	27.832	27.832,00	100,00	100,00
1.1.2.	Občina Prevalje	10.757,00	10.757	10.757,00	100,00	100,00
1.1.3.	Občina Mežica	3.270,00	6.413	6.413,00	100,00	196,12
1.1.4.	Občina Črna na Koroškem	6.503,00	6.503	3.750,15	57,67	57,67
1.2.	Ministrstvo za kulturo - knjižnično gradivo	41.584,00	43.737	44.150,00	100,94	106,17

1.3.	Ministrstvo za kulturo - knjižnično gradivo OOK	6.000,00	7.000	6.000,00	85,71	100,00
1.4.	Knjižnično gradivo - lastna sredstva	5.223,02	3.000	2.193,27	73,11	41,99
2.	Nakup opreme - Ministrstvo za kulturo	1.950,00				0,00
3.	Nakup opreme - občina Ravne na Koroškem	15.227,33	25.800	9.672,60	37,49	63,52
4.	Investicija prejeta v upravljanje Mežica		1.310			
5.	Investicija prejeta v upravljanje Črna na Koroškem	3.910,00				
6.	Dotacije namenske za nakup osnovnih sredstev					
7.	Vir za nabavo OS (presežek prih. iz pret. let. za nabavo OS)			1.109,05		

II.C.	Presežek prihodkov nad odhodki za investicije	0,00	0	0,00		
-------	---	------	---	------	--	--

III.	PRESEŽEK VSEH PRIHODKOV NAD ODHODKI	-34,06	0	19.415,91		
------	-------------------------------------	--------	---	-----------	--	--

2 Pojasnila računovodskih izkazov za leto 2020

2.1 Izkaz prihodkov in odhodkov

Koroška osrednja knjižnica dr. Franca Sušnika pridobiva sredstva za redno dejavnost in za nabavo osnovnih sredstev (tudi knjižnično gradivo) na osnovi pogodb od občin Ravne na Koroškem, Prevalje, Mežica in Črna na Koroškem, Ministrstva za kulturo, iz lastnih prihodkov (članarine, zamudnine, ipd.) ter s prijavi na projekte in javne razpise.

Občine (so)ustanoviteljice Ravne na Koroškem, Črna na Koroškem in Prevalje so sredstva za knjižnično gradivo za leto 2020 sofinancirali v višini 100 %, Črna na Kor. v višini 50 %.

Ministrstvo za kulturo sofinancira nakup knjižničnega gradiva na osnovi neposrednega poziva, in za 2020 so bila sredstva za knjižnično gradivo višja za 6 %. Prijavili smo se tudi na razpisane projekte in programe, in sicer za OOK in program dejavnosti splošnih knjižnic na obmejnih območjih.

2.1.1 I.A. prihodki za izvajanje javne službe

Pregled prihodkov po namenih:

I.A.	Prihodki za izvajanje javne službe	857.955,68
------	------------------------------------	------------

1.	Prejeta sredstva od občin za tekoče poslovanje	733.232,78
1.1.	Sredstva za plače, prisp. in druge osebne prejemke	598.836,35
1.1.1.	Občina Ravne na Koroškem	366.741,05
1.1.2.	Občina Prevalje	104.115,61
1.1.3.	Občina Mežica	66.723,23
1.1.4.	Občina Črna na Koroškem	61.256,46
1.2.	Sredstva za mat. stroške (so)ustanoviteljic	128.367,36
1.2.1.	Občina Ravne na Koroškem	78.500,00
1.2.2.	Občina Prevalje	18.500,00
1.2.3.	Občina Mežica	16.400,00
1.2.4.	Občina Črna na Koroškem	14.967,36
1.3.	Program krajevnih knjižnic	6.029,07
1.3.1.	Občina Ravne na Koroškem	3.126,58
1.3.2.	Občina Mežica	1.600,00
1.3.3.	Občina Črna na Koroškem	1.302,49

1.4.	Sofinanciranje projektov občine (so)ustanovit.	
2.	Prejeta sredstva Ministrstva za kulturo	71.088,00
2.1.	Ministrstvo za kulturo - program OOK	2.199,70
2.2.	Ministrstvo za kulturo - plače OOK	60.000,00
2.3.	Ministrstvo za kulturo - digitalizacija OOK	6.688,30
2.4.	Ministrstvo za kulturo - zamejci	2.200,00
3.	Lastni prihodki (članarine, vpisnine, opomini itd.)	32.599,78
3.1.	Članarine in vpisnine	15.797,44
3.2.	Opomini	6.799,29
3.3.	Izgubljeno ali uničeno gradivo in izkaznice	311,45
3.4.	Medknjižnična izposoja	163,60
3.5.	Fotokopiranje	45,81
3.6.	Izpisi	19,09
3.7.	Komercialni najem prostorov	103,00
3.8.	Ostale storitve knjižnice	67,70
3.9.	Bukvarna	1.696,40
3.10.	Knjiga "NA PLANOTI RAVNE"	
3.11.	Ravenski razgledi	7.596,00
4.	Drugi prihodki	0
4.1.	Obresti	
4.2.	Odškodnine zavarovalnica	0,00
4.3.	Prihodki donacije	
4.4.	Drugi prihodki	
4.5.	Prihodki za povračila stroškov	
4.8.	Stroški po projektih	
5.	Investicijsko vzdrževanje občina Ravne	20.327,52
6.	Investicijsko vzdrževanje občina Prevalje	707,60

Za potrebe plač so občine financirale po naših dejanskih zahtevkih v okviru sprejetega proračuna.

Prihodki za materialne stroške so občine nakazale 100 % glede na sprejeti proračun.

Za blago in storitve in nakup knjižničnega gradiva so nam občine nakazovale mesečno, skladno s potrjenimi proračuni. Glede na to, da posamezne občine različno zmanjšujejo materialne stroške, je porušen odstotek po sporazum z dne 15. 9. 1999. Občini Mežica in Črna na Koroškem sta prihodke za krajevni program nakazovali mesečno, skladno s proračuni. Občina Ravne na Koroškem je sredstva, namenjena za krajevne knjižnice, nakazovala po dejanskih stroških.

Od Ministrstva za kulturo smo po pogodbi prejeli sredstva za nakup knjižničnega gradiva v višini 44.150 €, kar je za 6 % več kot leto poprej. Nakazila smo prejeli v skladu s pogodbo.

Po projektu Ministrstva za kulturo smo za izvajanje programa osrednjih območnih knjižnic pridobili 74.888 €, (3,7 % manj kot leto poprej), in sicer: za pokrivanje materialnih stroškov v višini 2.200 €, nakup knjižničnega gradiva v višini 6.000 €, pokrivanje osebnih dohodkov za dve delavki v višini 60.000 € in za digitalizacijo 6.688 €.

Uspešni smo bili na prijavi na projektu za zamejce v višini 2.200 €, kar je za 0,9 % manj kot leto poprej. Prihodki so se v primerjavi z letom 2019 povečali zaradi uskladitve plač in povečanja prihodkov s strani Ministrstva za kulturo. Lastni prihodki so se zaradi CORONE v letu 2020 znižali za 26,3 %. Pridobili pa smo tudi izvedbo Ravenskih razgledov in zaradi tega so lastni prihodki v letu 2020 nižji le za 4 %.

Najbolj se je povečal prihodek v Bukvarni Ajta, in sicer za 60 %, kljub temu, da je bila bukvarna 5 mesecev zaradi COVIDA zaprta.

Gledano v celoti so se prihodki v letu 2020 zvišali za 6 %.

2.1.2 I.B. odhodki za izvajanje javne službe

Pregled odhodkov po namenih:

I.B.	Odhodki za izvajanje javne službe	838.539,77
------	-----------------------------------	------------

2.	STROŠKI BLAGA, MATERIALA IN STORITEV	186.637,34
2.1.	Stroški blaga in materiala	64.340,86
2.1.1.	Material za tekoče vzdrževanje	8.874,50
2.1.2.	Električna energija	13.622,92
2.1.3.	Ogrevanje	33.826,14

2.1.4.	Drobni inventar	812,56
2.1.5.	Pisarniški material, oprema knjiž. grad. strok. literatura	6.187,25
2.1.6.	Material za razstave in prireditve	717,49
2.1.7.	Drugi materialni stroški	300,00
2.2.	<i>Stroški storitev</i>	<i>87.829,45</i>
2.2.1.	Telefonske in poštne storitve	9.004,47
2.2.2.	Vzdrževanje in popravila	7.103,44
2.2.3.	Računalniške storitve	7.534,83
2.3.4.	Internetna gostovanja in domene	2.214,64
2.2.5.	Varovanje objekta	3.390,68
2.2.6.	Stroški čiščenja	1.898,89
2.2.7.	Reklame in objave	1.819,02
2.2.8.	Stroški zavarovanja	5.577,45
2.2.9.	Stroški plačilnega prometa	528,89
2.2.10.	Stroški svetovalnih, odvetniških storitev in podobno	
2.2.11.	Stroški izobraževanja	1.002,42
2.2.12.	Komunalne in prevozne storitve	5.485,43
2.2.13.	Stroški službenih potovanj	899,99
2.2.14.	Stroški študentskega servisa	2.068,80
2.2.15.	Stroški avtorskega honorarja	375,97
2.2.16.	Sejnine	372,50
2.2.17.	Reprezentanca in poslovna darila	416,10
2.2.18.	Stroški članarin in medknjižnične izposoje	1.714,10
2.2.19.	Stroški razstav in prireditev	9.788,49
2.2.21.	Stroški drugih storitev	3.330,07
2.2.22.	Stroški območnosti OOK	2.199,70
2.2.23.	Stroški digitalizacije OOK	6.889,58
2.2.24.	Stroški MK ZAMEJCI	2.200,00

2.2.25.	Mladinska dejavnost	6.851,54
2.2.26.	Bralna značka za odrasle	1.782,86
2.2.27.	Projekt ČIČI	
2.2.28.	Bukvarna Ajta	1.696,40
2.2.29.	70 letnica KOK	
2.2.30.	Knjižne mišice	
2.2.31.	Branje za mlade	1.683,19
2.3.	<i>Nakup knjižničnega gradiva - lastna sredstva</i>	
2.4.	<i>Drugi odhodki</i>	11.271,29
2.4.1.	Stavbno zemljišče	4.239,02
2.4.2.	Promocija zdravja	345,75
2.4.3.	Obresti	406,32
2.4.4.	Drugi finančni odhodki	
2.4.5.	Stroški po projektih	
2.4.6.	Ravenski razgledi	6.280,20
2.5.	<i>Investicijsko vzdrževanje</i>	23.195,74
I.C.	Presežek prihodkov nad odhodki za dejavnost	19.415,91

Stroški blaga, materiala in storitev so se v primerjavi s preteklim letom znižali za 3,4 %. Stroški za nabavo blaga in materiala so se znižali za 2 % napram letu poprej. Predvsem so se znižali stroški za nabavo materiala za razstave in prireditve in drugi materialni stroški, medtem ko so se stroški materiala za tekoče vzdrževanje povečali za 14 %, predvsem zaradi nabav zaščitnih sredstev, razkužil ipd.

Stroški storitev so se v primerjavi z lanskim letom znižali za 25 %, kar je predvsem posledica CORONE. Povečali so se še naslednji stroški: poštne in telefonske storitve za 10 %, delo preko študentskega servisa za 26 % zaradi nadomeščanj odsotnih delavk, vzdrževanj in popravil za 40 %, in sicer zaradi posodobitve programa ŠPICA.

Na postavki za mlade smo izdali publikacijo »Knjigarije«, kar je povečalo postavko stroškov za 123 %. Zaradi zamika nakazil s strani Ministrstva za kulturo smo nekoliko zaostajali s plačili in so bili stroški za obresti višji za 380 €.

Kot smo že nekajkrat omenili, je CORONA zelo vplivala na delovanje naše knjižnice in zaradi tega je veliko dejavnosti odpadlo ali pa so bile v drugačnih oblikah, kar pa je imelo tudi finančne posledice. Najbolj so se znižali naslednji stroški: čiščenja 40 %, reklame in objave, plačilnega prometa, izobraževanj, službenih potovanj, avtorskih honorarjev, sejnin, razstav in prireditev, zavarovalnih stroškov (zaradi priznanega bonusa in sicer za 2 leti).

V letu 2020 smo prekinili sodelovanje z Ljudsko univerzo za področje varnosti in zdravja pri delu ter požarno varnost in pogodbo sklenili neposredno s Preventivo d.o.o.. Računa v letu 2020 nismo prejeli in ga pričakujemo v letu 2021.

Prihodki v bukvarni Ajta so višji za 60 %, prav tako so se stroški zvišali za 60 %, namreč vsi prihodki se vrnejo v delovanje Ajte.

2.1.3 Obračunane plače

1.	PLAČE IN DRUGI OP	651.902,43
1.1.	BOD	493.704,60
1.2.	Prispevki delodajalca	86.229,80
1.3.	Drugi stroški dela - usposabljanje na del. mestu	
1.4.	Drugi osebni prejemki	71.968,03
1.4.1.	Regres	23.906,71
1.4.2.	Prehrana med delom	17.651,58
1.4.3.	Prevoz na delo	8.202,70
1.4.4.	Jubilejne nagrade, solidarnostne pomoči itd.	11.234,24
1.4.5.	Dodatno pokoj. zavarov. ZVPSJU	10.972,80

Plače so obračunane za 23 zaposlenih delavcev. Premije za dodatno pokojninsko zavarovanje (ZVPSJU) so bile plačane po predpisani lestvici glede na delovno dobo zaposlenega, ki pa so večje za 10 %. Regres za letni dopust je bil v primerjavi z letom poprej večji za 13,3 %, zaradi nadomeščanja delavk na porodniškem dopustu in zdravniškem staležu. Izplačana je bila jubilejna nagrada v znesku 433 € in dve odpravnini ob upokojitvi v skupni višini 10.800 €.

2.1.4 Presežek odhodkov nad prihodki v letu 2020

Presežek prihodkov nad odhodki za izvajanje javne službe v letu 2020 znaša 19.416 €.

2.2 Pojasnila k bilanci stanja za leto 2020

II. A.	SREDSTVA V UPRAVLJANJU	111.877
---------------	-------------------------------	----------------

1.	Sredstva za knjižnično gradivo	101.095
1.1.	Knjižnično gradivo - občine	48.752,15
1.1.1.	Občina Ravne na Koroškem	27.832,00
1.1.2.	Občina Prevalje	10.757,00
1.1.3.	Občina Mežica	6.413,00
1.1.4.	Občina Črna na Koroškem	3.750,15
1.2.	Ministrstvo za kulturo - knjižnično gradivo	44.150,00
1.3.	Ministrstvo za kulturo - knjižnično gradivo OOK	6.000,00
1.4.	Knjižnično gradivo - lastna sredstva	2.193,27
2.	Ministrstvo za kulturo - računalniška oprema	0,00
3.	Investicija prejeta v upravljanje Ravne na Koroškem	9.672,60
4.	Investicija prejeta v upravljanje Mežica	
5.	Investicija prejeta v upravljanje Črna na Koroškem	
6.	Dotacije namenske za nakup osnovnih sredstev	
7.	Vir za nabavo OS (presežek prih. iz pret. let. za nabavo OS)	1.109,05

II. B.	INVESTICIJSKI ODHODKI	111.877
---------------	------------------------------	----------------

1.	Nakup knjižničnega gradiva	101.095,42
1.1.	Nakup knjižničnega gradiva - občine	48.752,15
1.1.1.	Občina Ravne na Koroškem	27.832,00
1.1.2.	Občina Prevalje	10.757,00
1.1.3.	Občina Mežica	6.413,00
1.1.4.	Občina Črna na Koroškem	3.750,15
1.2.	Ministrstvo za kulturo - knjižnično gradivo	44.150,00
1.3.	Ministrstvo za kulturo - knjižnično gradivo OOK	6.000,00

1.4.	Knjižnično gradivo - lastna sredstva	2.193,27
2.	Nakup opreme - Ministrstvo za kulturo	
3.	Nakup opreme - občina Ravne na Koroškem	9.672,60
4.	Investicija prejeta v upravljanje Mežica	
5.	Investicija prejeta v upravljanje Črna na Koroškem	
6.	Dotacije namenske za nakup osnovnih sredstev	
7.	Vir za nabavo OS (presežek prih. iz pret. let. za nabavo OS)	1.109,05

II. C.	Presežek prihodkov nad odhodki za investicije	0,00
---------------	--	-------------

V letu 2020 so bila na novo nabavljena opredmetena osnovna sredstva v skupni višini 9.673 €. Investicijska vzdrževanja so bila v višini 23.196 € in so poknjžena v stroških, kar je razvidno iz tabel in je upoštevano pri poslovnem izidu.

Sredstva za nabavo knjižničnega gradiva smo porabili v celoti, za vrednost 2.193 € pa smo ga nabavili z lastnimi sredstvi. Za knjižnično gradivo smo oblikovali 100 % popravek vrednosti.

Na osnovi popisa popisnih komisij smo odpisali osnovna sredstva in drobni inventar, ki ni več v uporabi in nima neodpisane vrednosti, v skupnem znesku 16.192 €.

2.2.1 III. B. kratkoročna sredstva v upravljanju

Kratkoročne terjatve na dan 31. 12. 2020

Terjatve na dan 31. 12. 2020	145.483
Denarna sredstva v blagajni	354
Denar na poti	205
Denarna sredstva na računih	58.085
Terjatve do kupcev	140
Terjatve do proračunskih uporabnikov	83.469
Druge terjatve	2.080
Časovne razmejitve	1.150

Terjatev do kupcev na dan 31. 12. 2020 je 140 €, terjatev do drugih proračunskih uporabnikov imamo 83.469 €. Na kontu druge terjatve imamo knjižene terjatve do ZZZS za refundacijo bolniškega staleža v breme ZZZS. Na kontu časovne razmejitve imamo kratkoročno odložene odhodke za naročnine, ki se nanašajo na leto 2021 v višini 1.150 €.

Kratkoročne obveznosti na dan 31. 12. 2020

Obveznosti na dan 31. 12. 2020	131.506
Obveznosti za plače	69.896
Obveznosti do dobaviteljev	59.461
Terjatve do proračunskih uporabnikov	1.943
Obveznost do drugih pog. razmerjih	0

Obveznosti do dobaviteljev na dan 31. 12. 2020 je 61.404 €. Največji dobavitelji so Petrol d.d., Učila international d.o.o., MK trgovina d.d., ZIP Center d.o.o., Učila d.o.o., Gambit Trade d.o.o., Giks ED d.o.o., Audio book d.o.o. in več manjših dobaviteljev. Obveznosti za plače so v višini 69.896 €.

Pripravila:

Majda Podojstršek, računovodkinja

Kdor bere, živi tisoč življenj. Kdor ne bere, živi

Izberite knjige, pokličite (02 870 54 20)

Volčilo 2021
65 ogledov • pred 2 meseci

KJE SO VAŠE KNJIŽNICARKE na Ta veseli dan kulture?
240 ogledov • pred 2 dni

Dr. Augustin Malle: KOROŠKI PLEBISCIT IN STAREJŠA...
44.33

Tomo Petek: Potovanje v osrčje Himalaje
237 ogledov • pred 3 meseci

Neža Jamnik: Ob poldrugi uri
303 ogledov • pred 3 meseci

Jakob J. Kenda: Transverzala
107 ogledov • pred 4 meseci

YouTube SI

Dr. Jože Pirjevec: Partizani
124 ogledov • pred 4 meseci

Dr. Uroš Zavodnik: Učimo se filmske umetnosti, torej smot
34 ogledov • pred 4 meseci

Dr. Bojan Borstner: Učimo se, ker vemo, da ničesar ne...
74 ogledov • pred 4 meseci

Ivana Prisljan: Tu bom ostala
274 ogledov • pred 5 meseci

Nekaj biserov iz prav posebnih zbirk Koroške

Festival domoznanstva - DOMFEST, že šesti

Z vami (in s knjigami) delamo v rokavicah

URA PRAVLJIC MALO DRUGAČE, petič Pravljica

Nabava in obdelava v polnem teku

V današnji sestavljanki knjižnih novitet manjka

Čisto običajen ponedeljek... Naše

Pokukajte v okna Pionirske knjižnice, kjer kraljuje

Drage naše paberkovalke, dragi naši paberkovalci.

Tudi naši 'filmski vrtljaki' so malo osvežili ponudbo

Bodi kul, beri ful Ko je korona ful, je branje še bolj

Prijavite se v Biblos in berite knjige, ki vam jih

Podarimo knjige 2020 Mohorjeva družba v

Pridruži se projektu poletnega branja za mlade.

V naši poletni čitalnici so zacvetele še rožice

Čas je za elektronske knjige in poletna branja.

V tem tednu ste Mežičani dobili kar nekaj novih knjig

izBERI ME GRAJSKI "ŽAKLČKI" V času poletnih

MEGAKVIZ 2020/2021 je odprt za reševanje,

UGANKA MESECA Za v mlade reševalce